

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

TREBALL DE FINAL DE GRAU

Educar des del respecte: *una proposta coeducativa de judo contra els estereotips de gènere i la violència*

Autora: Mercè Vega Llorens

Tutor/a: Ilaria Bellatti

Modalitat A

Àmbit temàtic: *Procés educatiu i de l'aprenentatge
en l'etapa d'educació primària.*

Facultat: *Educació*

Grau: *Mestre/a d'Educació Primària*

Curs acadèmic: *2024–2025*

Resum

Aquest treball de final de grau planteja una proposta didàctica coeducativa centrada en el judo per abordar la violència, especialment la de gènere, i els estereotips de gènere a l'Educació Física a primària. L'objectiu principal és sensibilitzar l'alumnat envers les diferents formes de violència i desconstruir prejudicis associats tant al gènere com al judo, presentant aquest esport com una pràctica basada en valors de respecte i no violència. La intervenció s'ha dut a terme amb alumnes de 6è de primària, a través de quatre sessions dins de l'assignatura de Pràctiques III de la menció d'Educació Física.

Mitjançant una metodologia qualitativa, amb qüestionaris administrats abans i després de la intervenció, s'ha analitzat l'impacte de la proposta en les percepcions de l'alumnat referent a aquests temes. Els resultats mostren una major consciència sobre les violències, un vocabulari més ric i una visió del judo menys agressiva i més igualitària. D'aquesta manera, l'estudi destaca el potencial de l'Educació Física com a espai transformador i la utilitat del judo com a eina per promoure la coeducació i prevenir la violència des de les primeres etapes educatives.

Paraules clau: violències, violència de gènere, educació física, judo, educació primària.

Abstract

This final degree project presents a co-educational didactic proposal focused on judo to address violence -especially gender-based violence- and gender stereotypes within Physical Education in primary school. The main objective is to raise pupils' awareness of the different forms of violence and to deconstruct prejudices related to both gender and judo, presenting this sport as a practice based on values of respect and non-violence. The intervention was carried out with 6th grade primary school students through four sessions as part of the subject "Pràctiques III" of the Physical Education speciality.

Using a qualitative methodology, with questionnaires administered before and after the intervention, the study analysed the impact of the proposal on pupils' perceptions of these issues. The results reveal an increased awareness of violence, a richer vocabulary related to the topic and a less aggressive and more equal perception of judo between men and women. Thus, the study highlights the potential of Physical Education as a transformative space and the usefulness of judo as an educational tool to promote coeducation and prevent violence from early educational stages.

Key words: violences, gender violence, physical education, judo, primary education.

Agraïments

Vull expressar el meu profund agraïment a la meva família, pel seu suport incondicional, per ser-hi sempre i per creure en mi. A l'Ana i a l'Helena, amigues essencials en aquest camí, gràcies per acompanyar-me amb paraules de llum i per ajudar-me a trobar claredat quan tot semblava confús. També vull agrair sincerament a la meva tutora, Ilaria, la seva dedicació, proximitat i guia han estat fonamentals per donar forma i sentit a aquest treball.

Finalment, el meu reconeixement a l'escola Okaeri de Viladecans per acollir-me amb tanta generositat, compartir amb mi el seu coneixement i oferir-me recursos valuosos per a la formació en metodologia d'iniciació al judo. Ha estat un veritable privilegi poder aprendre de la seva experiència.

ÍNDEX

1	INTRODUCCIÓ	1
1.1	DEFINICIÓ DELS OBJECTIUS DE LA PROPOSTA	2
2	ANTECEDENTS TEÒRICS I PRÀCTICS DE REFERÈNCIA	3
2.1.	LES VIOLÈNCIES A L'ESCOLA.....	3
2.2.	ELS CONFLICTES I VIOLÈNCIES A EDUCACIÓ FÍSICA	4
2.3.	PRINCIPIS METODOLÒGICS PER LA INTERVENCIÓ.....	6
2.3.1.	<i>Estratègies per a l'educació per la pau i l'erradicació de violències.....</i>	<i>6</i>
2.3.2.	<i>Estratègies coeducatives a l'EF.....</i>	<i>6</i>
2.4.	EL JUDO COM A MODEL EDUCATIU	7
2.4.1.	<i>Beneficis del judo.....</i>	<i>8</i>
2.4.2.	<i>Models pedagògics d'iniciació al judo.....</i>	<i>8</i>
3	DISSENY DE LA PROPOSTA	9
3.1.	CONTEXTUALIZACIÓ ESCOLAR.....	10
3.4.	SITUACIÓ D'APRENENTATGE	10
4	METODOLOGIA DE VALIDACIÓ DE LA PROPOSTA DIDÀCTICA	20
4.1	DISSENY DE L'ESTUDI.....	20
4.2	PARTICIPANTS	20
4.3	CONSTRUCCIÓ INSTRUMENTS DE VALIDACIÓ	20
4.4	PROCEDIMENT	21
5	ANÀLISI I DISCUSSIÓ DE RESULTATS	21
6	CONCLUSIONS	25
7	LIMITACIONS I PROJECCIONS DE LA PROPOSTA	27
8	REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES.....	28
9	ANNEXOS	1
	ANNEX 1: DESENVOLUPAMENT DE LES SESSIONS.....	1
	ANNEX 2: QÜESTIONARIS	15
	ANNEX 3: QÜESTIONS ÈTIQUES	16

ÍNDIX DE TAULES

TAULA 1. ESTRATÈGIES PER A L'ERRADICACIÓ DE VIOLÈNCIES DES DE L'EF .	6
TAULA 2. ESTRATÈGIES DIDÀCTIQUES COEDUCATIVES A L'EF.....	7
TAULA 3. SDA: TREBALLAR JUNTS/ES ENS FA MÉS FORTS/ES.....	12
TAULA 4. INDICADORS EXPLORATS EN L'APLICACIÓ PRÀCTICA DE LA SDA ...	21

ÍNDIX DE IL·LUSTRACIONS

IL·LUSTRACIÓ 1. RESULTATS A L'OBJECTIU ESPECÍFIC 2	22
IL·LUSTRACIÓ 2. RESULTATS A L'OBJECTIU ESPECÍFIC 3	23

1 Introducció

La temàtica d'aquest Treball de Final de Grau per l'obtenció de Mestra de l'Educació Primària és centra en el tractament de la violència, mitjançant la proposta didàctica, amb perspectiva de gènere, de l'esport del judo aplicat a l'àmbit de l'Educació Física (EF en endavant). D'aquesta manera, seguint una barreja entre els models A i B, es presenta el disseny i implementació d'una situació d'aprenentatge basada en el judo, enfocada a l'ampliació del coneixement sobre "les violències" i les seves formes de manifestació, i al trencament d'estereotips relacionats amb els rols de gènere en els esports de lluita.

L'interès per aquesta proposta radica en les següents raons. La primera, es centra en la necessitat de sensibilitzar sobre la violència i promoure la resolució pacífica de conflictes mitjançant l'esport, en un context d'augment global de la violència (ACNUDH 2025). Aquesta tendència també afecta l'àmbit educatiu, de fet, l'informe de l'UNESCO (2019), alerta que un de cada tres alumnes pateix abús escolar mensualment, i un 36% violència física. Així com l'estudi Cisneros X (2006) revela que un de cada quatre alumnes europeus és víctima d'abús escolar (Oñate i Puñel, 2006).

La segona raó neix de la necessitat de reduir la desigualtat de gènere en l'àmbit esportiu, una realitat que, com a dona, em resulta especialment propera. Tot i els avenços en la participació femenina, com l'increment de llicències esportives entre 2009 i 2023 i una presència creixent als Jocs Olímpics, només un 10% de les federacions espanyoles assoleixen la paritat. Els rols de gènere continuen marcant la distribució esportiva, amb una baixa presència femenina en disciplines com els esports de combat (24,48%) (Vilanova et al., 2024). Aquesta situació posa de manifest la persistència d'estereotips i subratlla la necessitat de desenvolupar mesures educatives que garanteixin la igualtat i promoguin la inclusió i plena acceptació de totes les expressions de gènere en l'àmbit esportiu.

La tercera raó apunta a la necessitat d'incloure els esports de combat en el currículum d'Educació Física des d'una perspectiva educativa, ja que diversos autors denuncien la seva absència (Menéndez i Fernández, 2014; Robles, 2008; Ruiz, 2019). Aquesta exclusió s'explica per factors com la formació i interessos del professorat, la manca de recursos als centres, els prejudicis associats a la violència i, la poca literatura didàctica específica (Menéndez i Fernández, 2014; Robles, 2008;).

A partir de les necessitats esmentades sorgeix la meua pregunta d'investigació: *Pot una situació d'aprenentatge coeducativa basada en el judo, aplicada a l'àrea d'Educació*

Física, contribuir a sensibilitzar l'alumnat envers les violències i desmuntar estereotips relacionats amb el gènere i el judo com a esport de lluita?

Per poder donar resposta a la pregunta d'investigació el treball s'ha estructurat en cinc apartats principals. Primer, **el marc teòric**, que analitza les diferents manifestacions de violència en l'àmbit escolar, els conflictes específics de l'Educació Física, les estratègies didàctiques coeducatives i per educar en la pau recomanades per autors/es i, el valor educatiu del judo amb alumnat en etapa d'iniciació. Segon, **el disseny de la proposta didàctica**, elaborada a partir de les aportacions d'experts/es i aplicada a un grup de 6è de primària. Tercer, la **metodologia de validació de la proposta**, que detalla el procediment de recollida i tractament de dades. Quart, **l'anàlisi i discussió de les dades**, on es comparen els resultats obtinguts abans i després de la intervenció. Finalment, **les conclusions**, que sintetitzen les principals aportacions del treball i les potencialitats educatives del judo per a la prevenció de la violència escolar.

1.1 Definició dels objectius de la proposta

Per a poder acomplir aquesta intenció a continuació es materialitzen els objectius generals i específics que concreten aquest treball. Pel que fa als objectius generals destaquen:

1. Aplicar el disseny d'una proposta didàctica coeducativa basada en el judo en l'àmbit d'Educació Física, que contribueixi a la sensibilització de l'alumnat en vers "les violències" i al rebuig d'estereotips relacionats amb el judo i el gènere.
2. Validar l'impacte de la proposta en la perspectiva que l'alumnat té en referència a les violències, la violència de gènere i el judo.

Per tal d'aconseguir-los es seguiran les següents accions que plantegen aquests objectius específics:

1. Explorar els beneficis i orientacions que ofereix el judo pel treball de trencament d'estereotips relacionats amb la violència i la violència de gènere, així com per el treball d'autoregulació del comportament.
2. Dissenyar una proposta didàctica de judo que atorgui visibilitat al gènere femení centrada en la sensibilització de l'alumnat en vers "les violències".
3. Aplicar la proposta didàctica coeducativa de judo a l'alumnat de 6è de l'escola de pràctiques.

4. Valorar el impacte de la proposta mitjançant el recull de les percepcions dels propis alumnes sobre la violència, violència de gènere i el judo abans i després de la intervenció.

2 Antecedents teòrics i pràctics de referència

Per poder acomplir amb aquests objectius, és necessari revisar la literatura a disposició que ha estat seleccionada tenint en compte varis criteris. Per tal d'assegurar una major qualitat i fiabilitat de la cerca bibliogràfica, s'ha considerat la indexació dels articles en revistes d'impacte (revista retos, revista d'educació, revista apunts, butlletí del COPLEFC d'entre altres), que es trobessin en buscadors especialitzats en contingut científic com a Google Scholar, Dialnet, SciELO, Researchgate, etc., També s'han utilitzat alguna tesis, així com alguns llibre digitals i en format paper d'autors/es experts/es en la matèria que estaven a disposició en el Crai-UB. Un altra criteri que s'ha seguit, en la mesura de les possibilitats a disposició, ha estat, l'antiguitat de la cerca, la qual no ha superat la dècada, assegurant perspectives més recents en la temàtica. Tot i que, algunes de les temàtiques tractades en aquest marc teòric no es troben tan estudiades i, per tant, s'ha hagut de recórrer a literatura més antiga.

2.1. Les violències a l'escola

El concepte de *violència* és un terme complex, ja que el seu significat difereix segons la disciplina que l'aborda (Galaviz, 2021). Seguint Cuervo (2016) i Galaviz (2021), es considera com l'ús intencionat de força o poder dirigit a una persona, a sí mateixa, o a un grup de persones amb intenció de causar danys.

Es distingeixen diferents tipus de violència: 1) directa (es reconeix l'autor/a), com és el cas de la violència verbal, física i psicològica; 2) indirecta (no es reconeix l'autor/a amb facilitat), com seria l'estructural (opressió per part de l'estat) i cultural (opressió del llenguatge i tradicions) (Cuervo, 2016; Galaviz, 2021). Vista el gran ventall de tipus de violències que inclou aquest concepte, molts/es il·lustres utilitzen el terme *violències* per reflectir la seva diversitat i complexitat.

Tal com es comentava a la introducció l'augment global de violència també es reflecteix actualment als centres escolars. Concretament, es poden trobar des de violències indirectes de caràcter més estructural i organitzatiu del mateix centre, com violències directes de tipus verbals, psicològiques i inclús físiques en la que s'inclou tota la comunitat educativa. És d'aquesta manera com els/les infants, des d'edats

primerenques, creixen envoltats d'ambients on les violències hi són presents (Ramón-Pineda et al., 2019).

Per aquest motiu els/les autors/es manifesten la necessitat de prendre mesures des de l'escola promocionant la lectura crítica de l'entorn i sensibilitzant als/les infants en vers les violències, amb l'objectiu de desmantellar els estereotips i prejudicis que fomenten les violències (Fabbri 2007; Jiménez i Galeano, 2020).

En aquesta línia, el nou currículum escolar (Decret 175/2022) busca aconseguir una societat més justa, cohesionada i inclusiva, amb igualtat real entre dones i homes. Per això, incorpora la perspectiva de gènere i el benestar emocional de l'alumnat, a més de principis pedagògics com l'educació en valors, la coeducació, l'educació afectivosexual i la prevenció de violències. Així, es planteja un rol transformador per a l'escola, que busca eliminar desigualtats i discriminacions, millorant la convivència dels infants i formant una societat més pacífica i comunitària.

2.2. Els conflictes i violències a Educació Física

Centrant l'atenció en els infants, generalment la violència apareix com a resultat d'un dèficit de gestió del conflicte. Aquest, sorgeix de l'oposició d'interessos i de la insatisfacció de necessitats bàsiques com la pertinença, l'acceptació i el respecte, generant emocions negatives (Ramón-Pineda et al., 2019). Tot i que tradicionalment el conflicte s'ha associat a connotacions negatives, des de l'àmbit educatiu es promou una visió positiva, considerant-lo una oportunitat de creixement personal i social (Fornaris, 2019).

El conflicte té un origen multicausal i pot manifestar-se a l'escola en diverses formes, com conductes disruptives, agressions, maltractament entre iguals, vandalisme. Per evitar l'aparició de violència fruit d'un conflicte es poden adoptar diferents estratègies d'afrontament, sent l'estil col·laboratiu el més recomanat, basat en la comunicació, l'escolta activa i l'assertivitat (Ramón-Pineda et al., 2019).

Els/les il·lustres destaquen l'Educació Física com a una assignatura potent per al desenvolupament integral de l'alumnat, especialment pel que fa a l'adquisició de valors personals i socials com el respecte, la solidaritat, l'empatia, l'autocontrol i la cooperació (Fabbri, 2007; Sánchez-Alcazar, 2016). El caràcter actiu, vivencial i emocional de l'EF, afavoreix un espai ideal per fomentar actituds positives i competències relacionades amb la convivència i la gestió emocional. Tanmateix, aquest mateix entorn pot derivar en situacions conflictives, sobretot en activitats de competició o d'oposició, on poden

aparèixer emocions negatives com la frustració, la ràbia o la impotència. Si aquestes no es gestionen adequadament, poden generar conductes violentes o disruptives, tant físiques com verbals, que afecten negativament el clima de l'aula i el procés d'aprenentatge (Sáez de Ocariz et al., 2014).

Una de les causes d'aquestes situacions és la manca d'estratègies d'autoregulació emocional per part de l'alumnat. Per això, és fonamental que l'EF incorpori propostes didàctiques orientades a l'educació emocional, per tal de prevenir conflictes, promoure la convivència i afavorir un desenvolupament harmònic i saludable (Sánchez-Alcazar, 2016).

Una forma de violència a destacar, present a les classes d'EF, és la violència de gènere, definida per l'ONU (2023) com a qualsevol agressió física o psicològica basada en el gènere. Sovint, es normalitza dins la cultura patriarcal, que perpetua la supremacia de la masculinitat hegemònica i reprimeix tant les dones com les masculinitats alternatives creant un sistema de jerarquització dels sexes que alimenta la violència contra la dona (Arteaga et al., 2021; Sánchez-Álvarez et al., 2020).

Malgrat alguns avenços, actualment la dona segueix estant oprimida en el món de l'esport, i tot i que l'EF té l'oportunitat de contribuir a la visibilitat de les dones i trencar estereotips de gènere, estudis com els de Piedra et al. (2014) i Sánchez-Álvarez et al. (2020) mostren com l'EF escolar segueix reproduint els rols tradicionals de gènere, associant certs esports a un gènere concret i creant un ambient poc inclusiu per a les noies.

En aquest context, el paper del/la docent és fonamental com a model de referència i regulador del comportament a l'aula, per això és essencial la seva formació en igualtat de gènere, especialment a l'EF, on encara predomina una visió masculina. Avançar cap a una EF coeducativa i igualitària continua sent un repte, que es busca aconseguir mitjançant les mesures proposades pel currículum vigent. Aquest currículum planteja la coeducació com un model educatiu transversal per eliminar l'educació sexista i promoure una educació inclusiva, amb la perspectiva de gènere com a eina per crear una educació justa i lliure d'estereotips, fomentant la reflexió crítica sobre les desigualtats i violències per contribuir a una societat més igualitària i pacífica (Pallàs i Navés, 2024).

2.3. Principis metodològics per la intervenció

Seguint aquesta línia, a continuació es resumeixen recomanacions i pautes metodològiques que els/les especialistes consideren eficaces per l'educació per a la pau i l'erradicació de violències a l'assignatura d'EF, i estratègies relacionades amb la coeducació, tot i que ambdós grups comparteixen certs punts en comú.

2.3.1. Estratègies per a l'educació per la pau i l'erradicació de violències

Pel que fa a l'educació per a la pau, es proposa que les institucions escolars adoptin una mirada positiva del conflicte, la qual permet identificar els factors i patrons que en provoquen l'aparició. Aquesta visió facilita la formació de l'alumnat en competències transversals del currículum, per tal de desenvolupar habilitats per aprendre a ser i a conviure, promovent el diàleg com a eina principal de transformació de conflictes en experiències educatives, i rebutjant qualsevol forma de violència.

A la taula 1 es recullen diverses estratègies, classificades segons l'àmbit amb què es relacionen: la motivació, la seguretat de l'ambient, les habilitats a desenvolupar i les propostes que pot oferir el/la docent.

Taula 1. *Estratègies per a l'erradicació de violències des de l'EF*

Tipus	Estratègia	Autor
Motivació	- Oferiment d'un paper actiu i important a l'alumnat on pugui prendre responsabilitats. - Recollida dels seus interessos i les seves opinions.	Menéndez i Fernández, (2017)
	- Participació de familiars en activitats escolars - Consensuària de les normes per a la prevenció i gestió de conflictes per tota la comunitat.	Capllonch et al. (2018)
Seguretat	- Propiciar un ambient de confiança i pertinença que faciliti l'expressió de l'alumnat. - Establir de manera conjunta un codi de normes per erradicar conductes adverses i assegurar la seguretat i inclusió de tota persona.	Ramón-Pineda et al. (2019)
Habilitats	- Emfatitzar en el treball de la comunicació, escolta activa i assertivitat.	Ramón-Pineda et al. (2019) Fornaris (2019)
	- Emfatitzar en el treball de detecció d'emocions i estratègies d'autoregulació.	Sánchez-Alcazar et al. (2016)
Propostes	- Promoció dels jocs basats en la cooperació per sobre la competició que afavoreixin la interacció i diàleg entre els/les alumnes.	Sáez de Ocariz, et al. (2014) Capllonch et al. (2018)

Font: Elaboració pròpia a partir dels autors

2.3.2. Estratègies coeducatives a l'EF

Pel que fa a les estratègies per transformar l'EF en una matèria més coeducativa i lliure de violència de gènere, la taula 2 presenta les principals recomanacions de Baena i Ruiz

(2009), Piedra et al. (2014), Pallàs i Navés (2024) i Sánchez-Álvarez et al. (2020) organitzades segons els diferents elements curriculars.

Taula 2. Estratègies didàctiques coeducatives a l'EF

Tipus	Estratègia
Objectius	- Repensar la formulació d'objectius des de l'oferiment de les mateixes possibilitats a la diversitat de gènere.
Continguts	- Desvetllar l'existència d'estereotips i rols de gènere en els esports. - Raonar críticament sobre el paper sexista dels conceptes relacionats amb les qualitats físiques i la millora d'aquestes.
Metodologia	- Fomentar equips i grups mixtes equilibrats fomentant valors de la cooperació per sobre la competició (ex. <i>Fair play</i>) - Ús de l'espai equitatiu - Ús de material variat (a poder ser no convencional) - Presentació equitativa de referents femenins i masculins. - Ús de llenguatge inclusiu no sexista - Mateixa atenció als interessos i necessitats dels/les alumnes davant d'un conflicte. - Oferir oportunitat d'expressar-se i participar equilibrada. - Intervenir amb un paper actiu davant de situacions que violenten cap algun dels gèneres. - Actuar amb perspectiva interseccional, tenint en compte que les desigualtats no només resideixen en el gènere sinó també en altres àmbits com la classe social, orientació sexual, identitat etc.
Activitats	- Integrar activitats motivadores per als dos sexes. - Proposar jocs i activitats variades on el nivell d'execució sigui similar, i s'ofereixin diferents nivells de dificultat. - Fomentar les activitats cooperatives. - Proposar activitats que promoguin la llibertat, autonomia i independència. - Canviar normes habituals dels esports per incloure a tota persona. - Eliminar la creença de fragilitat associada a les dones, així com la creença sexista de l'existència d'esports femenins i masculins.
Avaluació	- Proposar una avaluació formativa basada en el procés mitjançant l'ús de tècniques variades (qualitatives i quantitatives).

Font: Elaboració pròpia a partir dels autors

2.4. El judo com a model educatiu

El judo, fundat per Jigoro Kano al 1882, va néixer com una disciplina educativa en un context de canvi durant l'era Meiji. Kano va jugar un paper clau en la modernització pedagògica del Japó (Gràcia et al., 2015). Va substituir el concepte de *jitsu* per *do* per emfatitzar el creixement personal a través del camí de la suavitat, eliminant les tècniques perilloses del *jujitsu* (Espartero i Villamón, 2009).

L'objectiu principal del judo es centra en la formació integral de la persona, tant física com moral, a través de l'autoconeixement. En l'àmbit esportiu, es caracteritza per tècniques de projecció, immobilització i submissió, emprant l'energia de l'adversari en lloc de la força pròpia (Gràcia et al., 2015). En l'àmbit moral i social es fonamenta en tres grans principis: 1) Màxima eficàcia (*Seiryoku Zenyo*), obtenir el millor resultat amb el mínim esforç; 2) Prosperitat mútua (*Jita Kyoei*), cooperació per al benefici comú; i, 3) Perfecció personal (*Jiko No Kansei*), desenvolupament integral a través del codi moral

del judo compost per vuit valors essencials: cortesia, coratge, sinceritat, honor, modèstia, respecte, autocontrol i amistat (Espartero i Villamón, 2009).

Amb el temps, el judo ha evolucionat cap a un esport de competició global, allunyant-se parcialment del seu enfocament pedagògic inicial, fet que ha contribuït a l'associació a connotacions negatives d'agressivitat i violència.

2.4.1. Beneficis del judo

El judo aporta múltiples beneficis a nivell físic, cognitiu i socioafectiu. Físicament, millora capacitats motrius com la força, la resistència, la coordinació i l'equilibri, a més d'habilitats específiques com les tècniques de caiguda i immobilització. Cognitivament, afavoreix la presa de decisions, l'observació, la concentració i el pensament tàctic, fomentant un millor autoconeixement corporal i estratègic.

A nivell socioafectiu, el judo treballa valors fonamentals com el respecte, l'autocontrol, l'empatia i la cooperació, promovent un entorn educatiu positiu i millorant la convivència dins l'aula. Diversos estudis han destacat aquests efectes positius, remarcant la seva aplicació en l'EF com a eina per al desenvolupament integral de l'alumnat (De Santos i Nunes, 2020; Menéndez i Fernández-Río, 2016; Mollo 2018; Navarro et al., 2022;).

2.4.2. Models pedagògics d'iniciació al judo

Com s'anava dient, l'evolució del judo cap a l'àmbit competitiu ha fet que es perdin part dels seus valors originals, limitant-ne la presència a l'EF escolar (Espartero i Villamón, 2009). Aquesta transformació posa de manifest la importància del model pedagògic emprat per ensenyar el judo.

A nivell metodològic, els/les experts/es destaquen que no hi ha un únic model d'ensenyament vàlid per a totes les situacions. Per això, el professorat opta sovint per la hibridació de diferents models pedagògics i estratègies d'E-A. Tot i aquesta llibertat, el currículum educatiu es fonamenta en enfocaments socio-constructivistes i d'aprenentatge significatiu, promovent un aprenentatge actiu, basat en els coneixements previs de l'alumnat i el treball col·laboratiu (Decret 175/2022).

Tot i estudis com el de Menéndez i Fernández del Río (2016) han mostrat bons resultats en l'ús del Model Pedagògic de Responsabilitat Personal i Social (MRPS) per ensenyar esports de combat, donades les característiques del treball, cal aprofundir en el model pedagògic actitudinal que comparteix similituds amb l'anterior però s'adapta millor a les condicions d'aplicació de la proposta plantejada.

El model pedagògic actitudinal se centra en el procés d'aprenentatge de l'alumnat, donant-li un paper actiu i adaptant-se a les seves necessitats. A diferència d'altres models, aquest no prioritza els continguts, sinó que busca garantir experiències positives i motivadores per a tota la classe, resolent els problemes motors a través de l'experimentació i la construcció de relacions interpersonals. Inclou 5 àmbits de treball: motriu, cognitiu, afectiu-motivacional, interacció social i de relacions personals (Navarro et al., 2020).

Els components claus d'aquest model són les activitats corporals intencionades, que cerquen el desenvolupament integral (els 5 àmbits de treball), l'organització seqüencial cap a les actituds, amb agrupaments lliures, flexibles i progressius per fomentar la inclusió i autoestima; i els muntatges finals, que permeten als alumnes demostrar el seu progrés promovent la cooperació i la igualtat (Pérez, 2016).

Un altre model a destacar per aquest treball, és el compresiu d'iniciació esportiva (*TGfU*) el qual promou l'aprenentatge tècnic-tàctic esportiu a través de jocs modificats, fomentant la comprensió de la lògica interna de l'esport. Les sessions segueixen quatre fases: joc inicial, problema tàctic mitjançant preguntes a l'alumnat, pràctica dirigida de l'habilitat i, un joc final per aplicar els aprenentatges i les solucions trobades (Navarro et al., 2020).

Segons Amador (1994) citat per Mendoza, (2008), l'ensenyament del judo a l'escola ha de centrar-se en una comprensió global de les tècniques, allunyant-se de la repetició mecànica. Mendoza (2008), proposa una progressió didàctica que va des de la cooperació fins a la lluita per facilitar l'adaptació de l'alumnat. L'aprenentatge es divideix en tres fases: familiarització amb els valors i habilitats bàsiques, tècnica-tàctica específica, i consolidació en situacions pròpies del judo. A més, es destaquen cinc factors clau per a la seva aplicació escolar: diversitat de propostes, inclusió, seguretat, transmissió de valors del judo i l'ús de metodologies comprensives de l'esport.

3 Disseny de la proposta

Per al disseny d'aquesta proposta s'ha tingut en compte dos factors clau. Per una banda, la proposta ha estat fonamentada en les recomanacions que exposen els/les autors/es destacats/des al marc teòric, sobre els models pedagògics, la seqüenciació dels aprenentatges en el judo d'iniciació, així com les diverses estratègies educatives per afavorir la perspectiva de gènere, i l'erradicació de violències. Per altra banda, el tipus

de grup seleccionat, ja que com a continuació es detallarà, es tracta d'un grup intens i conflictiu.

3.1. Contextualització Escolar

El curs de 6è de primària de l'escola en les que estic realitzant les Pràctiques III, té dues línies de 23 i 24 alumnes cadascuna, amb una gran diversitat cultural, fet que fa que es prioritzi en el centre l'aprenentatge del català. L'escola utilitza metodologies actives com tallers i projectes, també fitxes, llibres de consulta i tauletes digitals. A Educació Física es practiquen diversos esports com el futbol, bàsquet, handbol, korfbal, tennis taula, voleibol i bàdminton. També, es fomenta l'activitat física durant el menjador i les extraescolars amb gran varietat d'ofertes.

Els grups de 6è mostren un alt grau de competitivitat i interès per l'Educació Física, fet que sovint genera conflictes, (insults, comentaris despectius) i, ocasionalment, físics (empentes o cops) que reflecteixen les dificultats en la gestió emocional i la comprensió de normes. A 6è A predomina una actitud centrada en la victòria, mentre que a 6è B destaca una orientació més lúdica, amb algunes excepcions. Aquest darrer grup inclou tres alumnes amb necessitats educatives especials, un alumne nouvingut, un altre amb retard cognitiu, i l'altre amb hiperactivitat. Aquests alumnes, tot i les seves dificultats participen amb interès i estan força integrats, tot i que es produeixen tensions puntuals resoltes sovint amb agressivitat.

3.4. Situació d'Aprenentatge

A continuació es presenta la proposta de situació d'aprenentatge, que té com a objectiu principal fomentar en l'alumnat una comprensió crítica sobre què és la violència i els estereotips associats tant al gènere com a la pràctica del judo. Per aconseguir-ho, es parteix del potencial educatiu d'aquest esport de lluita com a eina per a la transmissió de valors fonamentals com el respecte, la cortesia, l'honor, la modèstia, la solidaritat, el coratge, la cooperació, la sinceritat i l'autocontrol. Es pretén treballar aquests valors a través de l'experiència immersiva basada en els tres principis filosòfics del judo, els quals seran introduïts i treballats de manera progressiva i acumulativa a cada sessió amb l'objectiu de generar una experiència d'aprenentatge significativa que vagi més enllà de l'àmbit motriu i impacti també en l'àmbit personal i social de l'alumnat.

D'aquesta manera la justificació d'aquesta SA, tal com s'ha exposat ja a la introducció, es centra en les següents necessitats educatives:

- La necessitat de sensibilitzar l'alumnat davant les diferents formes de violència per tal de contribuir a la millora del clima de convivència i a la creació d'un entorn escolar més segur i respectuós.
- La necessitat d'introduir la perspectiva de gènere en l'àrea d'Educació Física, promovent situacions d'aprenentatge que fomentin la igualtat, redueixin les discriminacions i afavoreixin el trencament d'estereotips i rols de gènere, especialment en el context dels esports de lluita.
- La necessitat d'oferir una major diversitat d'activitats dins l'àrea d'Educació Física, tot incloent esports tradicionalment marginats —com els de lluita— a causa de les connotacions negatives sovint associades a l'agressivitat i la violència, amb l'objectiu de reivindicar-ne el potencial educatiu i transformador.

Taula 3. SdA: Treballar junts/es ens fa més forts/es

TÍTOL:	TREBALLAR JUNTS/ES ENS FA MÉS FORTS/ES – JUDO					
Temàtica	Curs	Temporització	Nº Sessions	Temps	ODS	Objectius Generals
JUDO	6è	2 d'Abril– 30 d'Abril	4	1:30h	5. Igualtat de gènere 16. Pau, justícia institucions sòlides	a) Responsabilitat, empatia, ciutadania. c) Igualtat, respecte diversitat, rebuig prejudicis d) No-violència, convivència
BREU DESCRIPCIÓ DE COM S'ABORDEN ELS VECTORS						
Vectors	Grau	Manera de contribuir				
Aprenentatges competencials	3/5	Mitjançant la filosofia del judo i l'estudi del conflicte i la seva resolució, es promou l'aprenentatge d'habilitats transferibles a altres àmbits més enllà de l'esport.				
Qualitat de les llengües	3/5	Es sensibilitza de la violència verbal a l'alumnat, i es promou l'ús del diàleg respectuós per a l'expressió d'emocions i opinions.				
Perspectiva de gènere	5/5	Mitjançant estratègies coeducatives com el desmantellament d'estereotips de gènere, la promoció el llenguatge inclusiu, el foment de la cooperació i, l'agrupament mixta es cerca crear un ambient segur i equitatiu per al desenvolupament de tot l'alumnat.				
Universalitat del currículum	3/5	A través dels principis del judo (Perfecció Personal, Màxima eficàcia i Ajuda mútua), la proposta d'activitats cooperatives i l'aplicació del DUA, es promociónen valors educatius i mesures d'aprenentatge que afavoreixen la inclusió i la igualtat d'oportunitats per a tot l'alumnat.				
Ciutadania democràtica i consciència global	5/5	L'SA proposada se centra en valors socials importants com el respecte, la sensibilització en vers la violència i la seva prevenció, l'empatia i la comunicació assertiva per afavorir una socialització pacífica i un bon clima de convivència que millori l'ambient de convivència.				
Benestar emocional	3/5	Mitjançant els valors i principis del judo, aquesta SA afavoreix l'autoconeixement, l'autocontrol i la gestió d'emocions en situacions estressants. L'alumnat aprèn a identificar reaccions impulsives i desenvolupar estratègies per prevenir la violència.				

Compet. Específica	Objectius d'Aprenentatge	Sabers Curriculars	Criteris d'Avaluació Curriculars							
Competència 1: Resoldre situacions motrius diverses de forma eficaç i creativa, articulant capacitats i habilitats motrius per donar resposta a projectes i pràctiques d'activitats físiques de la vida quotidiana.	0. Resoldre situacions motrius a través de la pràctica d'habilitats afavorint a l'autoconeixement corporal. <i>*Aquest objectiu no s'avalua, s'utilitza com a mitjà per avaluar la resta.</i>	Resolució de problemes en situacions motrius: <u>Esquema corporal</u> - Utilització de l'equilibri estàtic i dinàmic aplicat a diferents situacions motrius complexes que impliquin variacions en els diferents elements que hi intervenen: base de sustentació, superfície de contacte, centre de gravetat del cos, receptors sensorials implicats, control d'objectes i combinació amb altres persones. <u>Habilitats motrius:</u> - Execució de desplaçaments, salts, girs, maneig i control d'objectes i les seves combinacions adaptats a situacions motrius diverses de manera coordinada, eficaç i creativa.	Criteri curricular 1.3: Emprar capacitats i habilitats motrius pròpies i apreses de manera eficaç per resoldre situacions motrius millorant progressivament el control i domini corporal.							
		<table><tr><th colspan="2">Sabers específics</th></tr><tr><td>- Desplaçaments de terra (quadrupèdia, girs longitudinals, voltejos, arrossegaments)</td><td>- Tècnica de caigudes amb seguretat (voltejos individuals)</td></tr><tr><td>- Desplaçaments en bipedestació.</td><td>- Equilibri, base de sustentació i centre de gravetat.</td></tr><tr><td>- Tècniques de volteig del judo</td><td>- Tècniques de projecció (Osoto-gari)</td></tr><tr><td>- Tècniques d'immobilització del judo</td><td></td></tr></table>		Sabers específics		- Desplaçaments de terra (quadrupèdia, girs longitudinals, voltejos, arrossegaments)	- Tècnica de caigudes amb seguretat (voltejos individuals)	- Desplaçaments en bipedestació.	- Equilibri, base de sustentació i centre de gravetat.	- Tècniques de volteig del judo
Sabers específics										
- Desplaçaments de terra (quadrupèdia, girs longitudinals, voltejos, arrossegaments)	- Tècnica de caigudes amb seguretat (voltejos individuals)									
- Desplaçaments en bipedestació.	- Equilibri, base de sustentació i centre de gravetat.									
- Tècniques de volteig del judo	- Tècniques de projecció (Osoto-gari)									
- Tècniques d'immobilització del judo										
Competència 5: Mostrar comportaments i actituds empàtiques i inclusives en la pràctica d'activitats físiques emprant habilitats socials i processos d'autoregulació per fomentar la convivència	1. Participar activament en les activitats mostrant respecte per les normes consensuades, els/les companys/es, mestra, material i l'espai i col·laborant amb els/les companyes. <i>*L'avaluació d'aquest objectiu no s'inclou en l'anàlisi dels resultats (no és objecte d'estudi d'aquets TFG)</i>	Autoregulació emocional i interacció social <u>Gestió emocional:</u> -Gestió assertiva de conductes, sentiments i emocions pròpies comprenent les de les altres persones com a resultat de la participació en activitats físiques. <u>Habilitats socials:</u> -Aplicació d'habilitats socials d'acollida, inclusió, ajuda, cooperació i estratègies de resolució de conflictes de manera assertiva i actituds de respecte per la diversitat de tot tipus, fomentant la convivència a través de la participació en activitats físiques.	Criteri Curricular 5.2: Respectar les normes consensuades de funcionament de la classe, les regles de les activitats practicades, els espais i els materials emparats en els contextos de pràctica motriu a l'escola.							
	2. Concebre el judo com un esport no violent apte per tota persona, que pretén formar mentalment i		Criteri Curricular 5.4: Mostrar habilitats socials en la resolució de conflictes de manera assertiva i respecte per la							

	físicament al /la practicant.	- Rebuig crític de qualsevol tipus d'estereotip, actuació discriminatòria o violenta presents en la pràctica d'activitats físiques a l'escola i a la societat	diversitat de tot tipus en contextos de pràctica motriu a l'escola i en la societat.
Compet. Transvers: Competència Ciutadana 3. Reflexionar i dialogar sobre valors i problemes ètics d'actualitat, comprenent la necessitat de respectar diferents cultures i creences, cuidar l'entorn, rebutjar prejudicis i estereotips, i oposar-se a qualsevol forma de discriminació i violència — incloent-hi la violència masclista, LGTBI-fòbica, racista o capacitista— o fonamentalisme ideològic	3. Ampliar la percepció sobre la violència identificant-ne diferents tipus i formes de violències a través de l'esport del judo.	Sabers específics - Ús d'estratègies de relaxació o desfogament per a l'autocontrol emocional (Racó de la calma). -Superació de pors i inseguretats atrevint-se a realitzar activitats noves. - Identificació situacions estressants. - Respecte de les normes consensuades amb el grup classe (Banqueta de descans). -Ús de comunicació assertiva i escolta activa per a la resolució pacífica de conflictes (Codi judoka) - Cooperació per al benefici mutu d'aprendre. - Respecte de la diversitat fomentant la inclusió de tota persona. Sabers específics - Concepte de "violències" i identificació al dia a dia. - Us de vocabulari respectuós. - Crítica i rebuig a qualsevol forma de violència i estereotip associat al mateix esport del judo o fruit de qualsevol activitat. - Apoderament del gènere femení en els esports de combat. -Història i principis filosòfics del judo	Criteri Curricular Transversal - 3.1. Pronunciar-se críticament aportant els arguments pertinents, actuant a favor d'actituds d'equitat, igualtat de gènere i conductes no sexistes, analitzant i contrastant diferents models en la nostra societat, i desmantant estereotips i rols en tots els àmbits.

AVALUACIÓ					
Criteris Curriculars	Objectius d'aprenentatge	%	Indicadors	Tipus d'Avaluació (Instruments)	Sessió
Criteri Curricular 5.2: Respectar les normes consensuades de funcionament de la classe, les regles de les activitats practicades, els espais i els materials emparats en els contextos de pràctica motriu a l'escola.	1. Participar activament en les activitats mostrant respecte per les normes consensuades, els/les companys/es, mestra, material i l'espai i col·laborant amb els/les companyes.	30	1.1. Autoregula el seu comportament actuant amb respecte a les normes, companys/es, mestre i materials.	Autoavaluació <i>(Mètode dels polzes)</i> Heteroavaluació <i>(Llistat control)</i>	Totes
			1.2. Mostra predisposició per participar en les activitats.	Heteroavaluació <i>(Llistat control)</i>	
			1.3. Ofereix ajuda als/les companys/es col·laborant per resoldre les situacions motrius.		
Criteri Curricular 5.4: Mostrar habilitats socials en la resolució de conflictes de manera assertiva i respecte per la diversitat de tot tipus en contextos de pràctica motriu a l'escola i en la societat.	2. Concebre el judo com un esport no violent apte per tota persona, que pretén formar mentalment i físicament al /la practicant.	20	2.1. Concep el judo com un esport no violent.	Heteroavaluació <i>(formulari pre-post)</i>	1 i 4
			2.2. Compren que l'objectiu del judo es basa en la formació física i moral del/la practicant.		
			2.3. Concep el judo com un esport apte per a tota persona.		
Criteri Curricular Transversal - 3.1. Pronunciar-se críticament aportant els arguments pertinents, actuant a favor d'actituds d'equitat, igualtat de gènere i conductes no sexistes, analitzant i contrastant diferents models en la nostra societat, i desmuntant estereotips i rols en tots els àmbits.	3. Ampliar la percepció sobre la violència identificant-ne diferents tipus i formes de violència a través de l'esport del judo.	30	3.1. Aporta una definició de violència completa destacant les característiques d'intencionalitat perjudici i, incloent diferents tipus de violència.	Heteroavaluació <i>(formulari pre-post)</i>	1 i 4
			3.2. Concep les discriminacions i desigualtats com formes de violència sent capaç de posar algun exemple i/o detectar-ho en accions quotidianes.		
			3.3. Considera important rebutjar la violència.		

DIVERSITAT I INCLUSIÓ		
MESURES I SUPORTS UNIVERSALS		
MÚLTIPLES MANERES D'IMPLICACIÓ	MÚLTIPLES MANERES D'EXPRESSIÓ I ACCIÓ	MÚLTIPLES MANERES DE REPRESENTACIÓ
Opcions per l'autoregulació: - Es faciliten estratègies i habilitats de superació i autoregulació emocional a través del codi judoka, el racó de la calma i la banqueta del descans. - Es fomenta la reflexió en relació al propi progrés i l'autoavaluació. Opcions per mantenir l'esforç: - Es promou la col·laboració i comunicació mitjançant activitats cooperatives. Proporcionar oportunitats per generar interès: - Progressió en el cessió d'autonomia a l'alumnat. Cap al final de la situació d'aprenentatge es fomenta l'establiment de rols diferents per regular els combats i afavorir la implicació de tota persona.	Proporcionar diverses opcions per a les funcions executives: - S'ofereixen instruments d'avaluació com el mètode del polze i debats reflexius per fomentar l'autoavaluació de l'alumnat. Oferir diverses opcions per a l'expressió i comunicació: - Tant en l'avaluació final i inicial s'ofereixen diverses maneres per a que l'alumnat es pugui expressar (text, diàleg...).	Opcions per a la comprensió: - A través de l'avaluació inicial s'activen els coneixements previs - Es potencia la transferència i la generalització dels aprenentatges a través l'enllaç amb la realitat. Proporcionar diverses opcions per a la percepció: - En les activitats s'ofereixen alternatives a la informació auditiva o escrita a través de imatges i altres recursos.
MESURES ESPECÍFIQUES		
MESURES ADDICIONALS		
Alumne/a	Mesura i suport	
Alumne amb retard intel·lectual-motriu	- Proporcionar el material amb alternatives al text (vídeos, pictogrames...) - Col·locar-lo en agrupaments en els que hi hagi alumnes tolerants i respectuosos que facilitin la seva inclusió. - Proporcionar diferents maneres per expressar-se (comunicació verbal, comunicació escrita, comunicació gestual...) - Centrar les activitats majoritàriament en la cooperació i l'ajuda mútua per tal de fomentar un ambient de convivència inclusiu. - Canviar la normativa del sport de judo de competició per facilitar la inclusió de tota persona de la classe. - Tenir localitzat a l'alumne i mantenir-lo a prop durant les explicacions, dedicant-li un moment personalitzat a aclarir dubtes. - Utilitzar exemples visuals i pràctics en el que també pugui participar.	
Alumne nouvingut	- Proporcionar el material en diverses llengües (català i castellà) - Col·locar-lo en agrupaments en els que hi hagi alumnes molt sociables que ajudin a crear el sentiment de pertinença - Proporcionar diferents maneres per expressar-se. - Centrar les activitats majoritàriament en la cooperació i l'ajuda mútua per tal de fomentar un ambient de convivència inclusiu.	
Alumne amb hiperactivitat	- Col·locar-lo en agrupaments en els que hi hagi alumnes tolerants i comprensius que facilitin la seva inclusió. - Tenir localitzat a l'alumne i mantenir-lo a prop durant les explicacions. Fer-li preguntes clau per repassar si ha comprés bé les normes de l'activitat. - Proporcionar diverses opcions de relaxació en el racó de la calma amb activitats d'activació i de calma. - Valorar positivament els seus esforços per autoregular el seu comportament (premiant-los amb l'oferiment de responsabilitats). - Oferir estratègies com el codi judoka per reduir la impulsivitat a través de l'autopercepció i autoanàlisi. - Centrar les activitats majoritàriament en la cooperació i l'ajuda mútua per tal de fomentar un ambient de convivència inclusiu.	

DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ D'APRENENTATGE				
MODELS PEDAGÒGICS	ESTRATÈGIES D'E-A	AGRUPAMENTS	RECURSOS	TIC
- Model actitudinal - Model comprensiu d'iniciació esportiva	- Descobriment guiat - Resolució de problemes - Comandament directe - Ensenyament recíproc	- Grup classe - Grups de treball (6) - Grups de 4 - Trios - Parelles - Individual	Cinturons de judo Pilotes de goma Cons Targetes plastificades Cercles	- Vídeos Best Judoka Ever - Ryoko Tani #judo #judokas #judohighlights #judojapan Campeonato de España Iberdrola de Judo Junior 2025 - Highlights FIGUEROA Julia Bronze medal Judo Tbilisi Grand Slam 2021 - YouTube
DESCRIPCIÓ METODOLÒGICA				
Tot i tractar-se d'un esport d'adversari amb una base tècnica, per respondre a les directrius del Decret 175/2022, s'ha optat per una perspectiva socio-constructivista centrada en l'aprenentatge significatiu. Això s'ha concretat mitjançant metodologies actives com la resolució de problemes motrius i el descobriment guiat, prenent com a referència el model pedagògic actitudinal, que promou l'experimentació motriu, el treball cognitiu i col·laboratiu, i la construcció de relacions personals i la motivació. Les sessions s'han adaptat progressivament a les necessitats de l'alumnat, amb un enfocament prioritari en els continguts actitudinals i relacionals més que no pas en els esportius. Així, s'han modificat aspectes del model, com la seqüenciació dels agrupaments, que han anat de major a menor nombre per facilitar el contacte progressiu, tal com assenyala Mendoza (2008), i s'han organitzat grups mixtes per garantir la inclusió i la coeducació. Paral·lelament, s'ha incorporat el model comprensiu d'iniciació esportiva (TGfU), prioritzant els jocs modificats per afavorir la comprensió de la lògica interna del judo. Seguint les fases proposades per Navarro et al. (2020), les sessions han combinat joc inicial, plantejament de problemes tàctics, pràctica guiada i aplicació final del que s'ha après.				
SEQÜÈNCIA DIDÀCTICA I METODOLÒGICA				
DESCRIPCIÓ SEQÜENCIACIÓ DE SESSIONS				
La seqüenciació de les sessions segueix les fases de Mendoza (2008). Les dues primeres sessions es centren en la familiarització amb els valors i habilitats bàsiques com els desplaçaments i la tècnica de caiguda i, en les dos següents es progressa cap a la tècnica i tàctica específica (immobilitzacions, voltejos i projeccions) i la consolidació en situacions pròpies del judo com els combats. No obstant això, tenint en compte l'objectiu d'aquest TFG, el focus principal recau en el treball d'actituds i valors del judo que es viuen i s'experimenten de manera acumulativa en cada sessió.				
DESCRIPCIÓ DE SESSIONS				
SABERS ESPECÍFICS		SESSIONS		
Habilitats socials - Cooperació - Respecte normes activitats, companys/es i materials	Conceptes - Història del judo (objectiu i filosofia) - Violències, tipus i formes de manifestació. Habilitats motrius	Sessió 1: INTRODUCCIÓ AL JUDO		Avaluació inicial
		Aquesta sessió es dedica a la construcció del significat "violències" i la seva relació amb el judo a través d'activitats cooperatives que impliquen el treball de desplaçament corporal. Després d'una introducció audiovisual sobre el judo, es parteix de les respostes de l'alumnat a un qüestionari de coneixements previs per plantejar una missió conjunta: desxifrar un missatge secret relacionat amb la definició i els tipus de violència. Per fer-ho, l'alumnat es divideix en quatre grups que hauran de superar reptes cooperatius per aconseguir les diferents parts del missatge. Un cop completada la tasca, es comparteixen les respostes i		

	- Desplaçaments de terra i en bipedestació	es reflexiona col·lectivament sobre les preguntes inicials (què és la violència? El judo és violent o agressiu?). Aquesta reflexió permet consensuar i establir normes de comportament i introduir l'estratègia de la "banqueta del descans" com a eina de gestió de comportament.	
Habilitats motrius: - Tècnica de caiguda amb seguretat (voltejos individuals) Esquema corporal - Equilibri, base de sustentació i centre de gravetat. - Control respiratori per a la relaxació Gestió emocional - Identificació d'emocions - Superació de pors i inseguretats	Habilitats socials - Empatia - Comunicació respectuosa i assertiva (Codi judoka) - Rebuig d'accions discriminatòries (Banqueta del descans) Conceptes - Principis filosòfics del judo (principi perfecció personal).	Sessió 2: CAIGUDES I DESEQUILIBRIS	Avaluació formativa
La sessió es focalitza en l'aprenentatge de la tècnica de caiguda a través del principi de perfecció personal del judo, que implica valors com el respecte, l'honestat i el compromís i el qual s'aplicarà mitjançant el codi judoka. A partir de la progressió d'activitats que van des de situacions cooperatives fins a la competició on també es progressa en el contacte, l'alumnat practica els moviments tècnics aplicant el codi judoka i, al mateix temps, reflexiona sobre la gestió de les seves emocions en aquestes situacions. Al final de la sessió, per afavorir l'autoregulació emocional, es proposa la creació conjunta d'un "racó de la calma", espai destinat a l'autocontrol i la gestió personal. La sessió conclou amb una autoavaluació en què l'alumnat valora tant el seu comportament com la seva satisfacció amb la sessió, fomentant així la presa de consciència i la responsabilitat personal.			
Habilitats motrius - Tècniques de volteig del judo - Tècniques d'immobilització del judo Habilitats socials - Rebuig d'accions discriminatòries (Banqueta del descans) - Ajuda mútua (cooperació) - Respecte	Esquema corporal - Equilibri, base de sustentació i centre de gravetat. Gestió emocional - Estratègies per a l'autocontrol (racó de la calma) Conceptes - Violència de gènere en els esports (en el judo). - Principis filosòfics del judo (principi de màxima eficàcia)	Sessió 3: IMMOBILITZACIONS I VOLTEJOS	Avaluació formativa
La sessió té dos objectius: practicar tècniques d'immobilització aplicant el principi de màxima eficàcia, i generar un debat sobre la violència de gènere en l'esport, especialment en el judo, amb la intenció de trencar estereotips de gènere. La sessió comença amb la visualització d'un vídeo de Rioko Tani i, recuperant respostes i coneixements previs es contextualitza el tema de debat. Tot seguit, l'alumnat treballa en activitats cooperatives que exploren el moviment, el desequilibri i la tècnica, aplicant el principi de màxima eficàcia. Posteriorment, es realitzen petites competicions de judo terra on es posa a prova la gestió emocional amb l'ajuda del "racó de la calma". La sessió acaba amb una reflexió conjunta i una autoavaluació del comportament i de la sessió.			
Habilitats motrius - Tècniques de projecció (Osoto-gari) - Tècniques de volteig i immobilització. Habilitats socials - Rebuig d'accions discriminatòries (Banqueta del descans) - Ajuda mútua (cooperació)	Esquema corporal - Equilibri, base de sustentació i centre de gravetat. Gestió emocional: - Autoregulació emocional Conceptes - Violència de gènere en els esports (en el judo). - Principis filosòfics del judo (principi del benefici mutu).	Sessió 4: PROJECCIONS	Avaluació final
La sessió té com a objectiu aplicar el principi de benefici mutu per a l'aprenentatge de les projeccions, posant èmfasi en l'autoregulació del comportament durant els combats. S'introdueix recordant les normes de classe i els recursos treballats prèviament, com el codi judoka i el racó de la calma. Les activitats inclouen el repàs d'immobilitzacions i voltejos, seguit de l'experimentació i pràctica en parelles i trios de la tècnica Osoto-Gari. La sessió finalitza amb mini combats que s'assimilen als combats reals del judo, per posar en pràctica els coneixements i una avaluació final que inclou un la repetició del qüestionari inicial, l'avaluació del comportament, la satisfacció amb la sessió i, una reflexió sobre l'experiència viscuda en aquesta SA.			

ESTRATÈGIES DIDÀCTIQUES
ESTRATÈGIES PER A L'ERRADICACIÓ DE VIOLÈNCIES
Les indicacions que proposen els/les experts com Capllonch et al. (2018), Menéndez i Fernández (2017), Ramón-Pineda et al. (2019), Sánchez-Alcazar et al. (2016) i Sáez de ocariz et al. (2014) per promocionar la no violència en vers les situacions conflictives es materialitzen en aquesta situació d'aprenentatge a través de les següents accions: - S'ofereix un paper actiu a l'alumnat mitjançant l'adaptació de les sessions a les seves necessitats, el recull dels seus suggeriments i interessos, promocionant la seva participació en la consensuària de normes, la construcció de l'aprenentatge conjunt i l'adopció de diferents rols (responsabilitats). - Es proporciona un ambient de confiança, segur i inclusiu que facilita l'expressió de l'alumnat mitjançant l'establiment de normes i estratègies (banqueta del descans) que promouen l'erradicació de violències i prejudicis. - Mitjançant estratègies com el racó de la calma i el codi judoka s'emfatitza en el treball de la detecció d'emocions i l'ús d'estratègies d'autorregulació - Dintre la possibilitat que ofereix aquest esport, es proposen jocs variats on es fomenta cooperació afavorint el diàleg i la interacció.
ESTRATÈGIES COEDUCATIVES
Les indicacions que proposen els/les experts com Baena i Ruiz (2009), Pallàs i Navés (2024), Piedra et al. (2014), i Sánchez- Álvarez et al. (2020) per afavorir la coeducació i l'erradicació de violència de gènere es materialitzen en aquesta situació d'aprenentatge a través de les següents accions: - Es desvetlla l'existència d'estereotips i rols de gènere a través dels continguts teòrics (història del judo i capacitats físiques). - S'organitzen els agrupaments mixtes i rotatius fomentant els valors de cooperació i inclusió. - Mitjançant les activitats motrius, es tracten els diferents significats de violència entenent les diferents discriminacions i desigualtats com una forma de violència i mostrant l'existència d'altres àmbits sovint també esdevenen motiu de discriminació (classe social, l'orientació sexual, la raça...). - S'utilitza la discriminació positiva en el sentit que es mostren més referents femenins que masculins del judo per tractar de restaurar la concepció masculina que tenen dels esports de combat i eliminar la creença de fragilitat associada a les dones. - L'espai s'utilitza de manera equitativa i variada i el material és no convencional, allunyant-nos del material estereotipat. - Durant la intervenció es procura oferir la mateixa atenció i oportunitats de participar als dos sexes així com s'utilitza un llenguatge no sexista. - S'intenta actuar amb rigurositat davant situacions que violenten cap algun dels gèneres o col·lectius. - L'avaluació es formativa ja que inclou diferents tipus (heteroevaluació, autoavaluació i coavaluació) així com diferents formes e instruments des del comptatge de polzes fins a les reflexions sobre el procés d'aprenentatge.

El desenvolupament de les sessions es troba en **l'annex 1**.

4 Metodologia de validació de la proposta didàctica

4.1 Disseny de l'estudi

Tal com s'ha comentant darrerament, la proposta didàctica es va portar a terme en dues classe de cicle superior de primària de l'escola on vaig cursar l'assignatura de Pràctiques III. Per aprofitar al màxim l'experiència, es van dissenyar una sèrie d'instruments de recerca que poguessin validar aquesta proposta en els seus objectius didàctics fonamentals. Concretament, es tractava de valorar si la *SdA coeducativa basada en el judo, aplicada a l'àrea d'Educació Física proposada podia contribuir a la sensibilització de l'alumnat en vers les violències i al desmantellament d'estereotips relacionats amb el gènere i el judo, com a esport de lluita.*

4.2 Participants

L'alumnat participant va ser els grups de 6è de primària de l'escola de pràctiques situada a Castelldefels amb una totalitat de 47 alumnes, 22 noies i 25 nois. El període d'intervenció, va comprendre les setmanes des del 2 d'Abril fins al 30 d'Abril amb una sessió per setmana.

4.3 Construcció instruments de validació

Amb l'objectiu de respondre la pregunta inicial del treball i assolir el segon objectiu general —validar l'impacte de la proposta en la percepció de l'alumnat sobre les violències, la violència de gènere i el judo—, es va dissenyar un qüestionari com a instrument d'avaluació. Aquest qüestionari, compost per 12 preguntes de format divers (tant obertes com de selecció), permet una avaluació qualitativa dels coneixements i percepcions dels participants. La seva elaboració es va basar en els indicadors d'avaluació derivats dels objectius didàctics 2 i 3 de la situació d'aprenentatge (SA), sustentats pel currículum educatiu, que es centren en la comprensió de les violències, la violència de gènere, el judo i la interrelació entre aquests. Així, el qüestionari facilita la mesura dels canvis en la percepció de l'alumnat i l'avaluació de l'eficàcia de la proposta educativa en l'abordatge d'aquestes temàtiques.

En la següent taula es mostra la relació de les preguntes del qüestionari amb cadascun dels indicadors dels objectius d'aprenentatge de la proposta. El qüestionari complet es troba en l'**annex 2**.

Taula 4. Indicadors explorats en l'aplicació pràctica de la SdA

Objectius d'aprenentatge	Indicadors	Preguntes (qüestionari)
2. Concebre el judo com un esport no violent apte per tota persona, que pretén formar mentalment i físicament al /la practicant.	2.1. Concep el judo com un esport no violent.	7 i 8
	2.2. Compren que l'objectiu del judo es basa en la formació física i moral del/la practicant.	10
	2.3. Concep el judo com un esport apte per a tota persona.	9
3. Ampliar la percepció sobre la violència identificant-ne diferents tipus i formes de violència a través de l'esport del judo.	3.1. Aporta una definició de violència completa destacant les característiques d'intencionalitat, perjudici i, incloent diferents tipus de violència.	1, 2 i 3
	3.2. Concep les discriminacions i desigualtats com formes de violència sent capaç de posar algun exemple i /o detectar-ho en accions quotidianes.	4, 5 i 6
	3.3. Considera important rebutjar la violència.	11

*La 12ª pregunta demanava el gènere de cada participant.

4.4 Procediment

Un cop dissenyada la intervenció s'aplicaria a l'alumnat pertinent. Al començament de la intervenció, es van sol·licitar els permisos corresponents per dur a terme la proposta i per recollir dades de l'alumnat, assegurant el seu anonimat (**annex 3**).

Tot seguit, es va demanar a l'alumnat que respongués al qüestionari esmentat, per tal de reflectir-hi els seus coneixements previs sobre el judo i les violències. A continuació, es va iniciar la intervenció la qual va comprendre 4 sessions d'hora i mitja al llarg del mes d'abril. Al final de l'última sessió, es va demanar a l'alumnat que respongués de nou el qüestionari per tal de recollir el coneixement actual sobre la temàtica. Com que el qüestionari es va realitzar en format paper, es van extreure les dades manualment i es van traslladar a un Excel (Informe de dades).

A continuació es va dur a terme l'anàlisi de les dades obtingudes en els dos qüestionaris amb la finalitat de comparar els resultats. Un cop, recollida aquesta informació el treball conclou amb la comprovació de l'assoliment dels objectius inicials.

5 Anàlisi i discussió de resultats

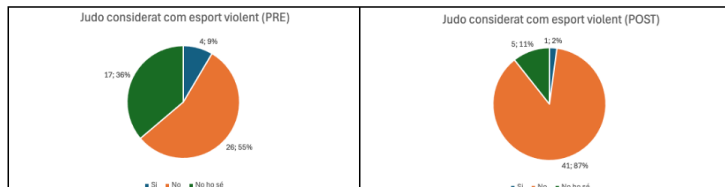
Les dades han estat transferides en format gràfic per tal de facilitar l'anàlisi descriptiu i comparatiu dels resultats obtinguts en els qüestionari. En les següents il·lustracions 1 i 2, es poden observar de manera resumida aquest anàlisi de resultats.

II-lustració 1. Resultats a l'objectiu específic 2

Objectiu 2: Concebre el judo com un esport no violent, apte per a tota persona, que pretén formar mentalment i físicament a l'alumne.

Indicador 2.1: Concep el judo com un esport no violent.

Pregunta 7: Consideres que el judo, que és un esport de lluita, és un esport violent?

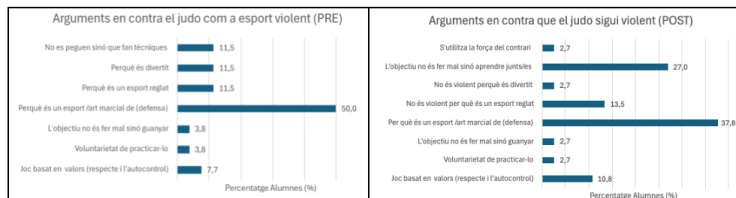
El 9% de l'alumnat considerava el judo com un esport violent, el 36% ho dubtava i el 55% no l'associaven a la violència.

Només el 2% considerava el judo com un esport violent, l'11% ho dubtava i, el 87% no l'associaven a la violència.

Comparació

- Augment del 32% de l'alumnat que no considera el judo com un esport violent.
- Disminueix un 25% l'alumnat que dubta la resposta.
- Disminueix un 7% el pensament que relaciona el judo amb la violència.

Pregunta 8: Per què ho penses? (Justifica la resposta anterior)

El 27,7% de l'alumnat no va respondre. Els qui consideraven el judo com un esport violent es van basar en tres arguments: contacte físic (44,4%), depèn de la intenció (33,3%) i agressivitat (22,2%). El 55% que no ho veia com a violent ho justificava per ser un esport de defensa personal (50%), per ser divertit (11,5%) o per estar reglat (11,5%).

Només el 15% de l'alumnat no va respondre. Els qui consideraven l'activitat violenta, es basaven en dos arguments: depèn de la intenció (66,6%) i és agressiva (33,3%). El 87% que no ho veia com a violent ho justificava perquè és un esport de defensa personal (37,8%), l'objectiu és aprendre junts (27%) o perquè està reglat (13,5%).

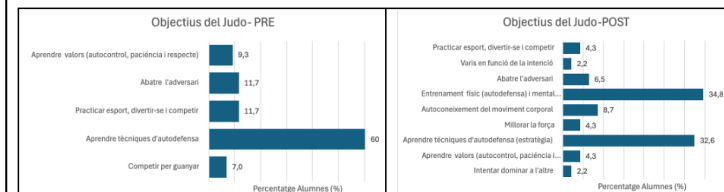
Comparació

- La participació augmenta un 12%.

- Es mantenen les respostes més comunes que el judo és un esport de defensa personal i està reglat.
- Deixa d'associar-se el contacte físic amb la violència, indicant un canvi en la percepció de l'alumnat.
- Apareixen noves respostes que destaquen els valors ètics i morals del judo.

Indicador 2.2: Compren que l'objectiu del judo es basa en la formació física i moral de l'alumne.

Pregunta 10: Objectiu/s del judo?

El 91% de l'alumnat va respondre. La majoria (60%) van relacionar l'objectiu del judo amb l'autodefensa, seguit d'un 11,7% que el veia com a forma d'abatre l'adversari o com a activitat lúdica. Només el 9,3% va destacar-ne els valors ètics i morals.

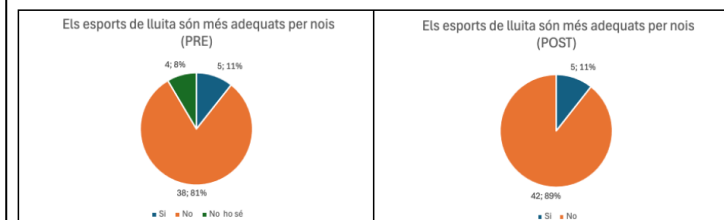
El 98% de l'alumnat va respondre. El 34,8% va destacar la formació física i mental, i el 32,6% l'aprenentatge d'autodefensa i estratègia. Les altres respostes es van repartir de manera equitativa entre la resta de l'alumnat.

Comparació

- Hi ha un augment del 5,8% en la participació de l'alumnat.
- En el qüestionari final, la resposta més comuna va ser l'entrenament físic i mental, seguida de l'autodefensa (més destacada en l'inicial).
- Sorgeixen noves categories que mostren la diversitat d'objectius del judo i desapareix la idea de competir per guanyar.

Indicador 2.3: Concep el judo com un esport apte per tota persona.

Pregunta 9: Els esports de lluita com el judo, per les seves característiques, són més adequats pels nois?

II-Il·lustració 2. Resultats a l'objectiu específic 3

El 81% de l'alumnat no considerava els esports de lluita com el judo fossin més adequats pels nois, el 8% ho dubtava i el 11% sí ho considerava.	El 89% de l'alumnat no considerava els esports de lluita com el judo fossin més adequats pels nois mentre que l'11% restant sí ho considerava.
Comparació - Augmenta el 8% que pensa que els esports de lluita com el judo no són més adequats pels nois que per la resta. - S'aconsegueix eliminar els dubtes referents a aquesta pregunta. - Es manté el nombre d'alumnats que pensava que si que eren esports més adequats pels nois.	
Objectiu 3: Ampliar la percepció sobre la violència identificant-ne diferents tipus i formes de violència a través de l'esport del judo.	
Indicador 3.1: Aporta una definició de violència completa, destacant les característiques d'intencionalitat, perjudici i, incloent diferents tipus de violència.	
Pregunta 1: Què entens per violència? (Definició)	
Definicions Violència (PRE)	Definicions Violència (POST)
Un 10,6% de l'alumnat no sabia respondre. El 25,5% només va esmentar un tipus de violència, el 23% l'associava a conceptes (maltractament, no respecte...). Un 4,3% l'associaven a l'autodefensa. No es va donar cap resposta completa on s'incloués el fet perjudicial, l'acció voluntària i els tipus.	Un 8,5% de l'alumnat no sabia respondre. El 19,1% consideraven la violència com un fet perjudicial sense esmentar els tipus. Un 14,9% van aportar una resposta completa. Un altre 14,9% l'associaven a les discriminacions. Un 12,8% a l'autodefensa.
Comparació - Disminueix un 2,1% l'alumnat que no sap o no respon la pregunta. - Augmenta un 14,9% l'alumnat que aporta una resposta completa. - Disminueix un 23,4% l'alumnat que només havia aportat un tipus de violència. - Augmenta un 8,5% l'alumnat que associa la violència a l'autodefensa. - Apareixen noves categories com l'associació de la violència a les discriminacions (14,9% de l'alumnat)	

Pregunta 2: Creus que existeixen diferents tipus de violència?

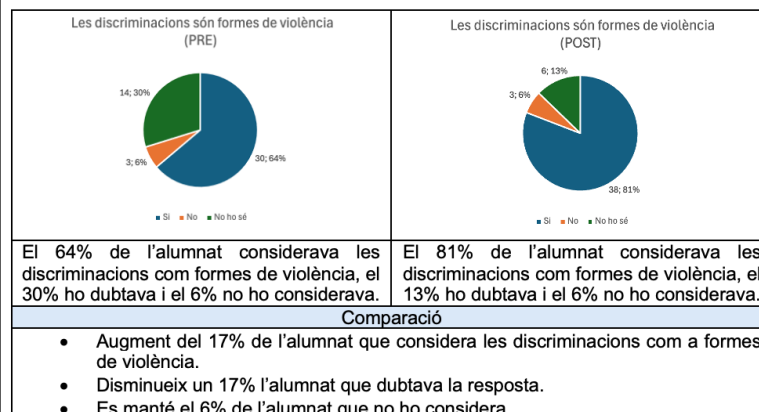
Existència de diferents tipus de violència (PRE)	Existència de diferents tipus de violència (POST)
El 79% de l'alumnat creia que existien diferents tipus de violència, el 19% ho dubtava i el 2% no ho pensava.	El 94% de l'alumnat creia que existien diferents tipus de violència, el 4% ho dubtava, i el 2% no ho pensava.
Comparació - Augmenta un 15% l'alumnat que reconeix diferents tipus de violència. - Disminueix un 13,7% el que no sabia què respondre. - En total, el 94% mostra coneixement sobre aquesta diversitat de violències.	

Pregunta 3: Pots anomenar algun/s tipus de violència?

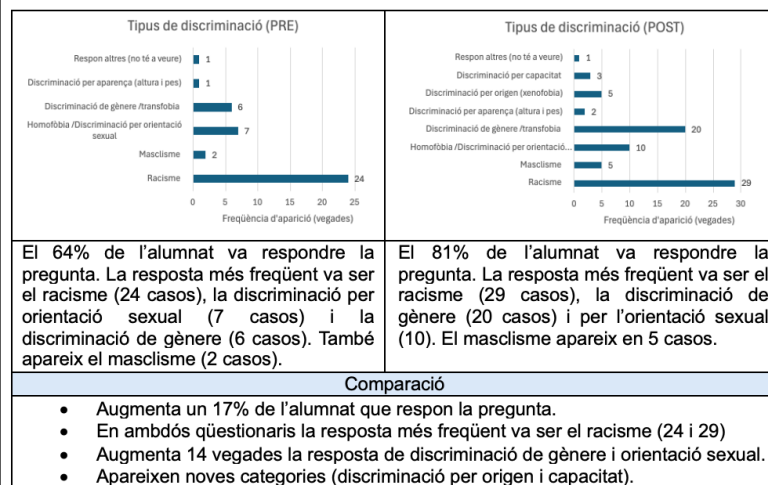
Tipus de violència (PRE)	Tipus de violència (POST)
El 74,5% de l'alumnat va respondre. La resposta més comuna va ser esmentar més d'un tipus de violència, principalment la verbal i física (76,5%). Només el 5,9% va identificar els tres tipus (verbal, física i psicològica). També es va mencionar un únic tipus de violència (8 casos) i algunes formes de discriminació (6 casos).	El 85,1% de l'alumnat va respondre. La resposta més freqüent va ser esmentar més d'un tipus de violència, destacant la combinació de física, psicològica i verbal (45,8%). També es van mencionar discriminacions (12 casos) com a segona resposta més habitual.
Comparació - Augmenta un 10,6% l'alumnat que respon a aquesta pregunta. - Augmenta 7 vegades la resposta que anomena més d'un tipus de violència. - Augmenta un 39,9% l'alumnat que esmenta la violència física verbal i psicològica. - Augmenta 6 vegades la resposta on s'anomena algun tipus de discriminació.	

Indicador 3.2: Concep les discriminacions i desigualtats com formes de violència sent capaç de posar algun exemple i/o detectar-ho en accions quotidianes.

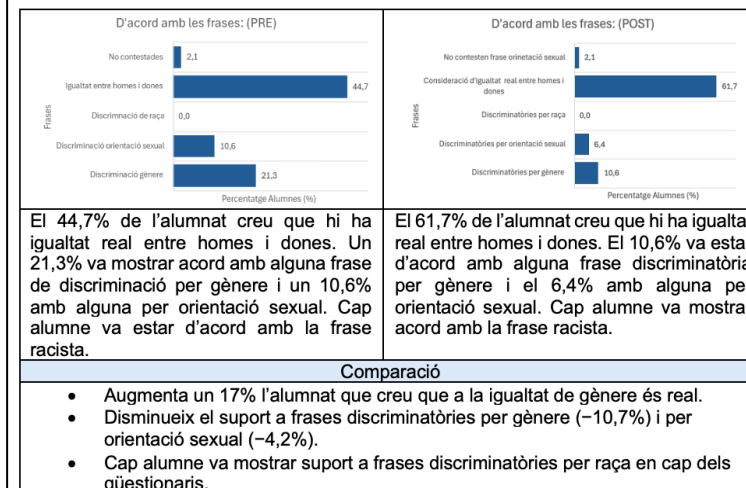
Pregunta 4: Consideres que les discriminacions o desigualtats són formes de violència?

Pregunta 5: Podries anomenar algun/s tipus de discriminació?

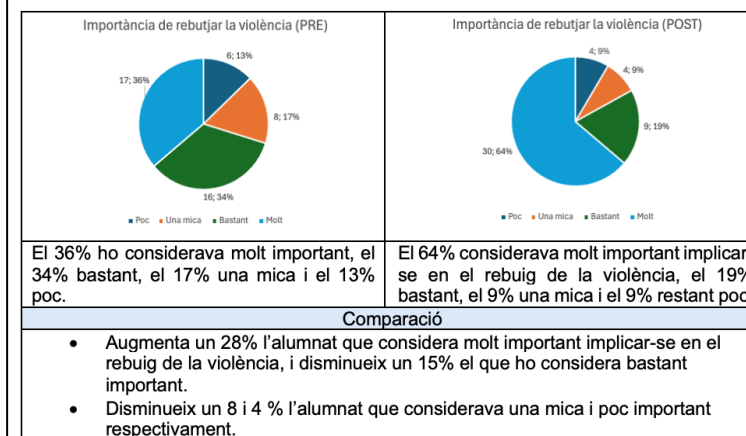

Pregunta 6: Opina si estàs d'acord o en desacord amb les frases següents.

Indicador 3.3: Considera important rebutjar la violència.

Pregunta 11: En quin grau creus que és important implicar-se en el rebuig de la violència?

6 Conclusions

Aquest treball parteix de la necessitat d'abordar qüestions educatives emergents com l'augment de les violències, la discriminació de gènere en l'esport i la poca presència dels esports de lluita dins l'àmbit educatiu. Davant d'aquest context, sorgeix la pregunta central de la recerca: *Pot una situació d'aprenentatge coeducativa basada en el judo, aplicada a l'àrea d'Educació Física, contribuir a sensibilitzar l'alumnat envers les violències i desmuntar estereotips relacionats amb el gènere i el judo, com a esport de lluita?*

Amb l'objectiu de donar-hi resposta, s'ha dissenyat, aplicat i avaluat una proposta didàctica amb perspectiva coeducativa, utilitzant el judo com a eina per promoure la reflexió crítica, el respecte i la igualtat.

Els resultats obtinguts a partir dels qüestionaris de percepció, administrats abans i després de la intervenció, mostren una ampliació significativa del coneixement de l'alumnat sobre el concepte de violència. Un 14,9% dels participants va ser capaç de definir-la de manera completa i la resta de forma parcial, incorporant elements com la intencionalitat, el perjudici causat, la relació amb discriminacions i/o la inclusió de més d'un tipus de violència. També s'observa un augment en el vocabulari emprat per parlar-ne i una millor comprensió dels diferents tipus de violència, amb un increment destacable del 17% en l'alumnat que ara reconeix les discriminacions com a formes de violència essent capaç de posar exemples i/o identificar-les en expressions quotidianes on destaca el racisme i la discriminació per gènere i orientació sexual. A més, apareixen nous termes com xenofòbia o discriminació per capacitat, evidenciant una visió més àmplia i profunda sobre el fenomen.

Aquesta presa de consciència també es reflecteix en la disminució del suport a frases amb contingut discriminatori: un 10,7% menys en el cas de les de caire sexista i un 4,2% menys en les referides a l'orientació sexual. Tot i això, es detecta una certa idealització de la realitat, ja que el 61,7% considera que actualment hi ha igualtat entre homes i dones, enfront del 44,7% inicial. Aquests resultats demostren que la majoria de l'alumnat ha assolit l'objectiu didàctic 3.

Pel que fa a la percepció del judo, es constata un canvi significatiu. El 87% de l'alumnat deixa de considerar-lo un esport violent, reconeixent-ne els valors ètics i educatius (com el respecte, la cooperació o la solidaritat), i entenen que es tracta d'una disciplina

reglada i basada en l'aprenentatge conjunt. Això evidencia una millor capacitat de distingir entre el contacte físic propi d'aquest esport i la violència, i d'apreciar-ne el caràcter formatiu original concebut per Jigoro Kano, allunyat de la visió competitiva actual.

Un altre resultat rellevant és que, encara que un 11% de l'alumnat ha mantingut el seu pensament estereotipat inicial sobre l'associació tradicional dels esports de lluita amb el gènere masculí, s'ha aconseguit que el 89% restant desmantelli aquest estereotip, considerant que qualsevol persona, independentment del seu gènere, pot practicar judo evidenciant l'assoliment de l'objectiu d'aprenentatge 2.

Per tant, tot i que aquest treball, no ha pogut abastir la mesura de manera directa d'un canvi d'actitud, sí que s'ha constatat una transformació conceptual en la manera com l'alumnat entén la violència, el gènere i el judo, assolint-se així els objectius didàctics i generals plantejats inicialment. En aquest sentit, la proposta didàctica aquí presentada s'afegeix a d'altres iniciatives que promouen la inclusió educativa d'esports de lluita com el judo, aprofitant-ne les potencialitats formatives tant a nivell físic com ètic i social. Aquests resultats posen de manifest la vàlua del judo com a recurs educatiu per treballar la coeducació i prevenir les violències des d'edats primerenques.

Finalment, voldria afegir que l'aplicació d'aquesta proposta ha estat una vivència profundament enriquidora que m'ha permès desenvolupar competències clau per a la docència, com: la programació, l'adaptació, la improvisació, la reflexió i l'avaluació de la pròpia pràctica, etc. A més, el repte de tractar una temàtica tan complexa com les violències m'ha impulsat a revisar contínuament el meu llenguatge i actitud, amb la voluntat d'evitar microviolències i promoure una comunicació inclusiva referent per l'alumnat.

També he pres consciència de les meves mancances pel que fa a eines per gestionar situacions normalitzades de violència dins l'aula, i la necessitat de visibilitzar-les i intervenir-hi pedagògicament. En definitiva, aquesta experiència m'ha fet créixer com a futura docent i m'ha reafirmat en el compromís d'impulsar l'Educació Física en que hi crec. Una Educació física amb valors, que transcendeixi l'àmbit motriu i contribueixi a la formació integral de l'alumnat en un entorn més igualitari, just i respectuós.

7 Limitacions i projeccions de la proposta

Aquest treball ha estat condicionat per tres limitacions principals. En primer lloc, els imprevistos horaris, ja que algunes sessions d'Educació Física es van veure reduïdes a una hora a causa de la preparació d'esdeveniments escolars importants, com la celebració de Sant Jordi. En segon lloc, la resistència observada per part de l'alumnat de 6è davant determinades estratègies coeducatives, especialment pel que fa a la formació de grups mixtos. Aquesta resistència constitueix tant una limitació com una oportunitat: reflecteix un repte real dins l'escola, però alhora reforça la necessitat d'impulsar accions coeducatives que fomentin la col·laboració i la convivència igualitària entre nens i nenes.

En tercer lloc, cal assenyalar que la curta durada de la intervenció, limitada a quatre sessions, ha restringit les possibilitats d'anàlisi en profunditat. Com a conseqüència d'aquesta, l'estudi s'ha centrat exclusivament en l'impacte de la intervenció pel que fa a les percepcions i els coneixements de l'alumnat. No ha estat possible analitzar si aquest treball ha generat canvis en el comportament dels participants. Malgrat això, cal destacar que qualsevol modificació en la conducta requereix, com a pas previ, la presa de consciència i el coneixement sobre la mateixa. En aquest sentit, el coneixement adquirit a través de la proposta desenvolupada pot ser considerat un primer pas fonamental cap al canvi d'actituds i comportaments.

De cara a futures investigacions, seria interessant donar continuïtat a aquest estudi amb un enfocament centrat en l'anàlisi del possible impacte conductual. A més, s'hi podria incorporar una mostra més àmplia i una durada més extensa, fet que permetria obtenir dades més sòlides i generalitzables. També es podria aprofundir en la creació i avaluació de noves estratègies didàctiques que promoguin la participació equitativa i la superació de les barreres de gènere dins l'aula, especialment en contextos inicialment resistents al canvi.

8 Referències bibliogràfiques

- Arteaga-Barba, M. (2021). Aproximación socio-histórica y psicoanalítica del machismo y sexismo. *Boletín Científico de la Escuela Superior Atotonilco de Tula*, 8(15), 45–50.
<https://repository.uaeh.edu.mx/revistas/index.php/atotonilco/article/view/6305>
- Baena-Extremera, A., & Ruiz-Montero, P. J. (2009). Tratamiento educativo de la coeducación y la igualdad de sexos en el contexto escolar y en especial en Educación Física. *Aula Abierta*, 37(2), 111–122. [Tratamiento educativo de la coeducación y la igualdad de sexos en el contexto escolar y en especial en Educación Física - Dialnet](#)
- Capllonch Bujosa, M., Figueras Comas, S., & Castro Sandúa, M. (2018). Estrategias para la resolución de conflictos en educación física. *Apunts: Educación Física y Deportes*, (133), 50–67. Doi: [http://dx.doi.org/10.5672/apunts.2014-0983.es.\(2018/3\).133.04](http://dx.doi.org/10.5672/apunts.2014-0983.es.(2018/3).133.04)
- Cuervo Montoya, E. (2016). *Exploración del concepto de violencia y sus implicaciones en educación*. Política y Cultura, (46), 77–97.
https://www.scielo.org.mx/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0188-77422016000200077
- De Santos, M., & Nunes, R. (2020). Juegos de oposición: innovación pedagógica para la enseñanza de las luchas en la educación física escolar. *Revista Española de Educación Física y Deportes*, 420, 25–35. <https://acortar.link/T32l9l>
- Espartero, J., & Villamón, M. (2009). El judo libre como contenido de la educación física: una propuesta pedagógica. *Utopía y Praxis Latinoamericana*, 14(45), 85–94. [\(PDF\) La utopía educativa de Jigoro Kano: el judo kodokan](#)
- Fabbri, S. B. (2007). La violencia en las clases de Educación Física: reflexiones para su prevención. *Praxis Educativa (Argentina)*, (11), 48–56. [Memoria Académica+2Redalyc.org+2Redalyc.org+2](#)
- Fornaris, Z. E. (2019). Conflicto y paz: Miradas inaplazables desde la escuela. *Eirene Estudios de Paz y Conflictos*, 2(3), 27–42.
<https://www.redalyc.org/articulo.oa?id=675971330003>
- Galaviz-Armenta, T. (2021). *Enfoques disciplinarios e interdisciplinarios para el análisis y definición de la violencia*. Ánfora, 28(50), 161–182. [Enfoques disciplinarios e interdisciplinarios para el análisis y definición de la violencia - Dialnet](#)

- García Isidoro, S., Tobal, F. M., Martín Escudero, P., Gutiérrez Ortega, C., & Castellanos Sánchez, V. O. (2015). Las artes marciales, su origen y actualidad: Una visión enfocada en el Judo, Karate y Wushu. *Orientando*, 8, 1–15. <https://orientando.uv.mx/index.php/orientando/article/view/1563>
- Generalitat de Catalunya. (2022). *Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica*. DOGC núm. 8755. <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=938401>
- Jiménez, M., & Galeano, D. J. (2020). La necesidad de educar en perspectiva de género. *Revista Educación*, 44(1), 1–19. <https://doi.org/10.15517/revedu.v44i1.38529>
- Mendoza, J. M. Á. (2008). *La iniciación al judo en la educación física escolar*. Wanceulen Editorial Deportiva.
- Menéndez Santurio, J. I., & Fernández Río, F. J. (2018). Actitudes hacia la violencia y papel importante del alumnado en el aula de educación física. *Revista Complutense de Educación*, 29(4), 1293–1308. <https://doi.org/10.5209/RCED.55352>
- Menéndez Santurio, J. I., & Fernández-Río, J. (2016). Hibridación de los modelos de Educación Deportiva y Responsabilidad Personal y Social: una experiencia a través de un programa de kickboxing educativo. *Retos: Nuevas Tendencias en Educación Física, Deporte y Recreación*, (30), 150–158. [Hibridación de los modelos de educación deportiva y responsabilidad personal y social: una experiencia a través de un programa de kickboxing educativo - Dialnet](#)
- Menéndez Santurio J. I. M. (2017). Las artes marciales y deportes de combate en educación física: Una mirada hacia el kickboxing educativo. *EmásF: Revista Digital de Educación Física*, (48), 108–119.
- Menéndez, J. I. M., & Fernández, J. F. (2014). Valoración de jóvenes escolares ante una experiencia de kickboxing educativo. *EmásF: Revista Digital de Educación Física*, (27), 51–63. [Las artes marciales y deportes de combate en educación física. Una mirada hacia el kickboxing educativo. - Dialnet](#)
- Mollo, F. P. (2018). *El judo como estrategia de intervención educativa en adolescentes en riesgo de exclusión social* [Tesis de maestría, Universidad Nacional de La Plata]. [TESIS - FLORENCIA MOLLO](#)
- Navarro Ardoy, D., Collado Martínez, J. Á., & Pellicer Royo, I. (2020). *Modelos pedagógicos en Educación Física*.
- Navarro, M., Montesino, S., Celis, D., Jaimes, M., & Palomino, O. (2022). El judo como estrategia terapéutica en el desarrollo de las relaciones sociales de los niños y

- adolescentes del programa de explotación laboral de la Corporación JUPSU. *Actividad Física y Desarrollo Humano*, 6(1), 1–10. <https://acortar.link/5cvUgr>
- Oficina del Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Derechos Humanos (ACNUDH). (2025). *"Turbulencia e imprevisibilidad" en medio de crecientes conflictos y en sociedades divididas, dice Türk al Consejo de Derechos Humanos*. ACNUDH. <https://www.ohchr.org/es/news/2025/03/turbulencia-e-imprevisibilidad-en-medio-de-crecientes-conflictos-y-en-sociedades>
- Oñate, A., & Piñuel, I. (2006). *Informe Cisneros X. Acoso y violencia escolar en España*. Instituto de Innovación Educativa y Desarrollo Directivo (IIEDDI). https://bienestaryproteccioninfantil.es/wpfd_file/informe-cisneros-x-acoso-y-violencia-escolar-en-espana/
- Organización de las Naciones Unidas (ONU). (2023). *La violencia de género según la ONU*. UNRIC. <https://unric.org/es/la-violencia-de-genero-segun-la-onu/>
- Pallàs, M., & Navés, J. (2024). *Marc teòric: Vector gènere* [Document de treball]. Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. [MARC TEÒRIC VECTOR GÈNERE-Feb.2024_rev.docx](#)
- Pérez, Á. (2016). El estilo actitudinal en educación física: evolución en los últimos 20 años. *Retos: Nuevas Tendencias en Educación Física, Deporte y Recreación*, (29), 207–215. [\(PDF\) El Estilo Actitudinal en Educación Física: Evolución en los últimos 20 años](#)
- Piedra, J., García-Pérez, R., Fernández-García, E., & Rebollo-Catalán, Á. (2014). Brecha de género en educación física: actitudes del profesorado hacia la igualdad. *Revista Internacional de Medicina y Ciencias de la Actividad Física y del Deporte*, 14(53), 1–21. [Brecha de género en educación física: actitudes del profesorado hacia la igualdad - Dialnet](#)
- Ramón-Pineda, M. Á., García Longoria Serrano, M. P., & Olalde Altarejos, A. J. (2019). Algunas consideraciones sobre la resolución de los conflictos escolares. *Revista Conrado*, 15(67), 135–142. <https://conrado.ucf.edu.cu/index.php/conrado/article/view/933>
- Robles Rodríguez, J. (2008). Causas de la escasa presencia de los deportes de lucha con agarre en las clases de educación física en la ESO. *EmásF: Revista Digital de Educación Física*, (25), 45–58. [Causas de la escasa presencia de los deportes de lucha con agarre en las clases de educación física en la ESO: propuesta de aplicación - Dialnet](#)
- Ruiz-Sanchis, L. (2019). Creencias y prejuicios del profesorado de Educación Física sobre los deportes de combate. *Revista de Educación*, (17), 223–237. [Creencias](#)

[y prejuicios del profesorado de Educación Física sobre los deportes de combate](#)
[/ Beliefs and prejudices of Physical Education teachers about sports of combat](#)
[Ruiz-Sanchis | Revista de Educación](#)

- Sáez de Ocáriz Granja, U., Lavega Burgués, P., Lagardera Otero, F., Costes Rodríguez, A., & Serna Bardavío, J. (2014). ¿Por qué te peleas? Conflictos motores y emociones negativas en la clase de Educación Física: el caso de los juegos de oposición. *Educatio Siglo XXI*, 32(1), 71–90. <https://doi.org/10.6018/j/194091>
- Sánchez-Álvarez I., Rodríguez-Menéndez, C., & García-Pérez, O. (2020). La educación física en educación primaria: espacio de construcción de las masculinidades y feminidades. *Retos: Nuevas Tendencias en Educación Física, Deporte y Recreación*, (38), 143–150. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=7397378>
- Sánchez-Alcaraz Martínez, B. J., López, G., Valero Valenzuela, A., & Gómez-Mármol, A. (2016). Los programas de educación en valores a través de la educación física y el deporte. *Actividad Física y Deporte: Ciencia y Profesión*, 25(2), 1–14. Recuperat de [LIBRO ED FISICA 25web.pdf](#)
- Vilanova Soler, A., Serra Playeras, P., & Soler Prat, S. (2024). Hacia la igualdad de género: el deporte de alto nivel en España. *Panorama Social*, (40), 23–34. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=9921043>
- UNESCO. (2019). *Nuevo informe de la UNESCO sobre violencia y acoso escolar*. Infocop. <https://www.infocop.es/nuevo-informe-de-la-unesco-sobre-violencia-y-acoso-escolar/>

Referències bibliogràfiques de multimèdia

- Ewell, J. (2020, abril 7). O Soto Gari Solo Drill. 510 Judo. <https://510judo.com/2020/04/07/o-soto-gari-solo-drill/>
- International Judo Federation. (2021, abril 20). FIGUEROA Julia Bronze medal Judo Tbilisi Grand Slam 2021 [Video]. YouTube [FIGUEROA Julia Bronze medal Judo Tbilisi Grand Slam 2021 - YouTube](#)
- Judo Club Orihuela. (2021, diciembre 2). Volteo a Uke boca abajo desde su cabeza [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=5V1OY-54B_k
- Judo Fanatics. (2021, diciembre 2). Tate Shiho Gatame by Riley McIlwain [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=V5uhj22REPw>

- Judo Gaman. (2023, marzo 30). *Si sos principiante necesitas incorporar estos volteos de NEWAZA | Lunes Técnico* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=VAUfvpY7Pqg>
- Judo Gaman. (2024, junio 10). *Aprende a escapar de los Osaekomi más comunes del JUDO | Lunes técnico* [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=Ogx_pJkUKJs
- Real Federación Española de Judo y Deportes Asociados. (2025, març 29). *Campeonato de España Iberdrola de Judo Junior 2025 - Highlights* [Video]. YouTube [Under Eye Brightening YT 15Sek Spain 250320 ban](https://www.youtube.com/watch?v=UnderEyeBrighteningYT15SekSpain250320ban)
- So, M. R. (2018). *Golpe hon kesa gatame* [Figura 5]. En *Da relação com os saberes das lutas nas aulas de educação física: As perspectivas dos alunos*. ResearchGate. https://www.researchgate.net/figure/Figura-5-Golpe-hon-kesa-gatame_fig1_327978071
- Top Judokas. (2022, decembre 27). *Best Judoka Ever - Ryoko Tani* [Video]. YouTube [Best Judoka Ever - Ryoko Tani #judo #judokas #judohighlights #judojapan](https://www.youtube.com/watch?v=BestJudokaEver-RyokoTani#judo#judokas#judohighlights#judojapan)

9 Annexos

ANNEX 1: Desenvolupament de les sessions

SESSIÓ 1: DESPLAÇAMENTS		Curs: 6è
Objectiu		
- OS1. Construir el significat de “violències” i la seva relació amb el judo a través de la pràctica de diferents desplaçaments fomentant l’exploració de les possibilitats de moviment del cos. - OS1.1. Consensuar unes normes de convivència relacionades amb els principis filosòfics del judo.		
Sabers		
Habilitats motrius - Desplaçaments de terra (quadrupèdia, girs longitudinals, voltejos, arrossegaments) - Desplaçaments en bipedestació		Habilitats socials - Cooperació - Respecte normes activitats, companys/es i materials Conceptes - Història del judo (objectiu i filosofia) - Violències, tipus i formes de manifestació.
Alumnes: 20		Material: Cons, pitralls, cercles, qüestionari inicial, tablet/projector, cinturons
Temps: 1:30h		Espai: Aula i Gimnàs
T	Tipus d’Avaluació: Inicial / Desenvolup/Estructuració /Aplicació	
15	INTRODUCCIÓ:	
	Introducció a l’aula: La sessió s’introduirà explicant que es dedicaran 4 sessions a viure l’esport del judo a través dels seus principis. Tot seguit s’entregarà el qüestionari d’avaluació de coneixements previs per a que l’alumnat el completi. Aquest contindrà preguntes com: <i>Què entens per violència?</i> <i>Consideres el judo com un esport agressiu o violent?</i> <i>Les discriminacions o desigualtats són una forma de violència?</i> En acabar es posaran en comú les respostes i se’ls explicarà que durant aquesta situació d’aprenentatge descobriran si tenien raó o no en cadascuna de les respostes inicials. A continuació, s’introduirà l’esport del judo explicant breument la seva història mostrant-los un vídeo amb referents femenines com Júlia Figuerola i també referents masculins. <u>Vídeo:</u> - FIGUEROA Julia Bronze medal Judo Tbilisi Grand Slam 2021 - YouTube - Campeonato de España Iberdrola de Judo Junior 2025 - Highlights (0:27- 2:00) Introducció al gimnàs: Un cop al gimnàs, se’ls repartirà un cinturó a cadascú i es farà la salutació inicial. Tot seguit s’explicaran els objectius de la sessió detallant la missió que hauran de completar al final d’aquesta.	
35	DESENVOLUPAMENT	
10	Escalfament	
	Act. 1- Joc de les piranyes S’escullen 3 jugadors/es de tot el grup classe, un/a que farà de piranya reina i les altres dues que faran de piranyes caçadores. Les piranyes caçadores es desplaçaran corrents, mentre que la piranya reina es desplaçarà a quatre potes. Totes portaran un pitrall. L’objectiu de les piranyes caçadores, serà pillar als/les companys/ companyes (peixos) el més ràpid possible. La primera vegada que els/les pillin es debilitaran perdent un recolzament, i la segona vegada, s’hauran de desplaçar en quadripèdia.	

Quan es desplacin en quadrupèdia la piranya reina els haurà de pillar i transformar en piranyetes. Un cop transformats en piranyetes, s'hauran de posar un pitrall, i col·laborar amb la piranya reina per pillar a la resta. El joc acaba quan tots els peixos s'han transformat en piranyetes. Quan les piranyes caçadores es queden sense peixos es converteixen en piranyetes i ajuden a pillar als que quedin.

Variant:

Serà la mateixa dinàmica però en aquest cas la piranya reina, que es continua desplaçant per terra, també podrà pillar als peixos que no estiguin en quadrupèdia. De manera que els peixos ara hauran d'estar pendents de més estímuls

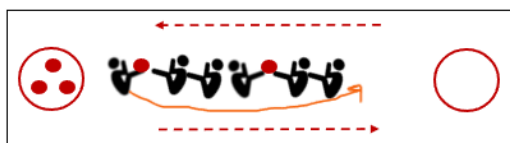
25

Part principal

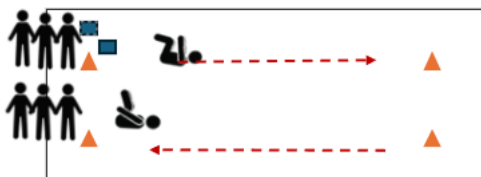
Act. 2- Reptes cooperatius

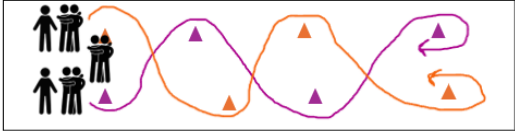
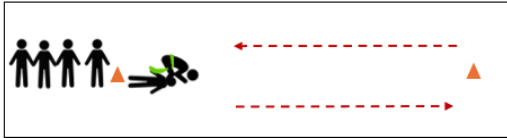
Se'ls explicarà que tota la classe unida haurà de completar una missió en acabar la sessió. Aquesta serà descobrir el significat de violència i les seves formes de manifestació mitjançant el desxiframent d'un missatge secret. Es dividirà el grup classe en els quatre equips de treball d'EF i es proposaran 4 reptes cooperatius en els quals treballaran diferents tipus de desplaçament. Cada equip tindrà 6 minuts per completar el repte assignat. Cada vegada que s'assoleixi un repte guanyaran un sobre amb una pista el qual, al final de la sessió, hauran d'obrir i desxifrar.

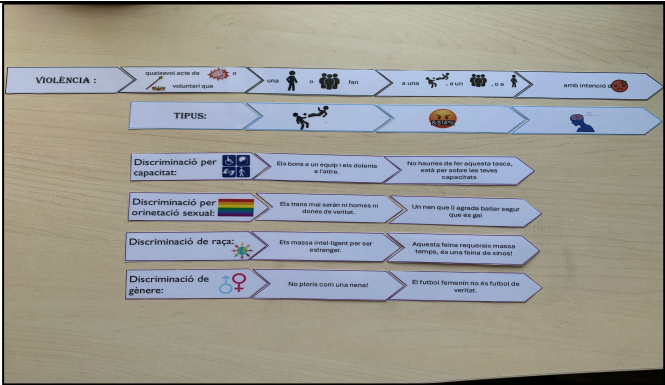
- **R1. Cuc transportador:** El grup es col·locarà en filera asseguda a terra i hauran de transportar totes les pilotes d'un cercle a un altre passant-se-les amb els peus, abans que s'acabi el temps de l'activitat. Les pilotes no podran tocar el terra durant el recorregut i les hauran de tocar tots/es els/les participants.

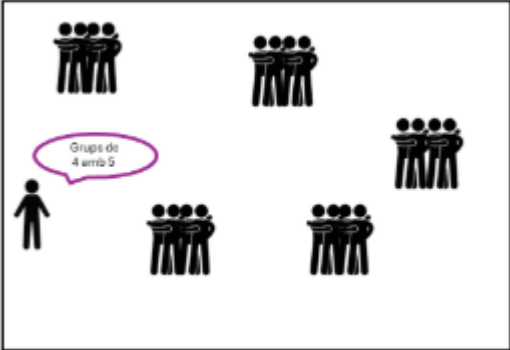
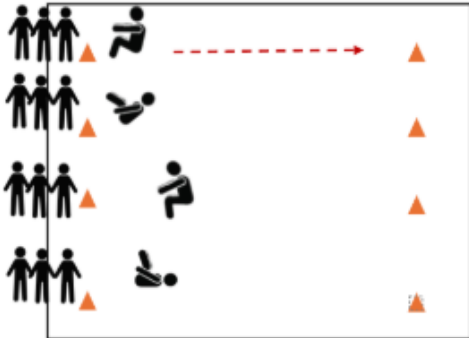
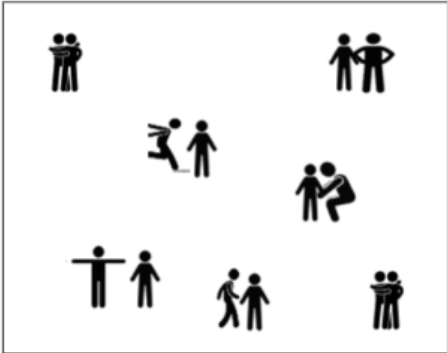
- **R2. Desplaçaments originals:** L'alumnat es col·locarà en 2 fileres de les quals les dues primeres persones tiraran un dau cada una. A cada cara dels daus es mostrarà una imatge amb una part del cos, de manera que en funció de quin resultat obtinguin, hauran d'inventar-se un desplaçament amb les parts del cos que marquin els daus. L'objectiu serà aconseguir completar 6 desplaçaments diferents (anada i tornada) abans que s'acabi el temps.

	- R3. Les titelles: L'alumnat es col·locarà en dues fileres. Les dues primeres persones de cada filera faran parella. L'objectiu serà transportar, anada i tornada, al/la company/a sense que toqui el terra posant els peus del/la transportat/da sobre el/la transportador/a. El recorregut estarà marcat amb cons de color, on cada filera haurà de seguir els seus. Un cop arribat, l'alumne que ha estat transportat/da transportarà al/la següent. El repte serà assolit si totes les persones del grup aconseguixen completar el recorregut. - R4. Arrossegaments amb cinturó: L'alumnat es posarà en una filera. Les dues primeres persones de cada filera faran parella. L'objectiu serà arrossegar anada i tornada al/la company/a. Aquest/a s'agafarà del cinturó del/la arrossegador. Un cop arribat a la filera la persona que ha estat arrossegada serà l'arrossegadora de la següent. L'objectiu serà completar tots els viatges abans que acabi el temps.
15	<u>Tornada a la calma</u>
	Act. 3- Desxifrem el codi secret L'objectiu d'aquesta activitat serà que l'alumnat comparteixi les pistes adquirides i construeixin tots/es junts/es el trencaclosques, per a poder desxifrar el missatge secret. El missatge serà la definició de violència i els diferents exemples de formes quotidianes de discriminació. A partir d'aquí es farà reflexionar amb l'alumnat sobre la necessitat de respectar-se i rebutjar la violència vinculant-ho amb els valors filosòfics del judo. Aquestes definicions ens serviran per consensuar les normes on es pactarà les conseqüències de l'aparició de qualsevol forma de violència durant les classes d'Educació Física, on es presentarà l'estratègia de la banqueta del descans (un espai on l'alumnat s'asseurà i deixarà de formar part de l'activitat en cas d'haver exercit algun tipus de violència).

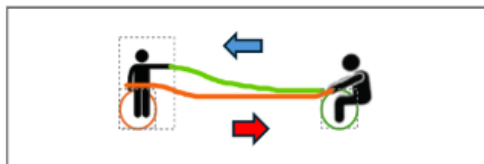
	 Act. 4- Avaluació Per acabar la sessió l'alumnat s'autoavaluarà si el seu comportament ha estat respectuós o no, i també la satisfacció amb la sessió, mitjançant l'estratègia dels polzes: Polze amunt: He estat respectuós/a - M'ha agradat la sessió. Polze al mig: He faltat el respecte alguna vegada - La sessió m'ha agradat una mica. Polze a baix: He faltat el respecte varies vegades - La sessió no m'ha agradat. En acabar la sessió també se li pregunta a l'alumnat si tenen alguna suggerència de millora de la sessió.
--	---

SESSIÓ 2: DESEQUILIBRIS I TÈCNICA DE CAIGUDA		Curs: 6è
Objectiu		
- OS2. Practicar la tècnica de caiguda a través del primer principi del judo (perfecció personal) basat en el respecte, en la comunicació assertiva per a la resolució de problemes, la honestedat i el compromís..		
Sabers		
Habilitats motrius: - Tècnica de caiguda amb seguretat (voltejos individuals) Esquema corporal - Equilibri, base de sustentació i centre de gravetat. - Control respiratori per a la relaxació Gestió emocional - Identificació d'emocions - Superació de pors i inseguretats	Habilitats socials - Empatia - Comunicació respectuosa, assertiva i escolta activa (Codi semàfor) - Rebuig d'accions discriminatòries (Banqueta del descans) Conceptes - Principis filosòfics del judo (principi perfecció personal).	Material: Cons, pitralls, cercles, cinturons
Alumnes: 20		Espai: Gimnàs
Temps: 1:30h		
T	Tipus d'Avaluació: Inicial/ Desenvolup /Estructuració /Aplicació	
15	INTRODUCCIÓ:	
	La sessió s'introduirà mitjançant preguntes, per tal de repassar els conceptes (definició de violència, tipus de violència i les normes acordades) treballats a la sessió anterior. Tot seguit, s'explicarà que avui s'experimentarà el primer principi del judo (perfecció personal) el qual es basa en el respecte, comunicació assertiva en vers els conflictes, l'honestedat i el compromís, a través d'activitats en què es treballaran les caigudes, els equilibris i desequilibris. Per tant, es posarà èmfasi en el rebuig a qualsevol tipus de violència i l'ús del codi de respecte del/la judoka (salutació i senyals de rendició).	
35	DESENVOLUPAMENT	
10	Escalfament	
	Act. 1- Joc dels paquets modificat L'alumnat es desplaçarà per l'espai realitzant els desplaçaments que la mestra vagi dient. En un moment concret la mestra dirà dos números, el primer correspondrà al nombre de participants per	

	grup, i el segon al nombre de recolzaments que entre tot el grup poden tenir tocant el terra. Es farà especial èmfasi en el fet que els grups siguin mixtes. Variant: En aquest cas, el segon número farà referència al nombre de persones que no podran tocar el terra. Per tant, ara l'alumnat s'haurà d'agrupar i aixecar el nombre de companys/es que la mestra hagi marcat.
25	Part principal
	Act. 2- Pràctica de la tècnica de caiguda Abans d'iniciar l'activitat es faran preguntes sobre com creuen que és la millor manera de caure i per què. Tot seguit, s'escollirà a un o una practicant de judo experimentat per mostrar un exemple de com s'ha de caure per evitar lesions. Després, es ressaltaran els aspectes més importants i es prosseguirà a la seva pràctica. Per fer-ho, l'alumnat, es distribuirà en 4 fileres i aniran sortint realitzant les caigudes posteriors i laterals explicades. Act. 3- Desequilibris cooperatius La mestra preguntarà a l'alumnat, de quina manera una persona pot estar més estable, és dir amb quina postura és més difícil que aquesta persona sigui desequilibrada. L'alumnat farà les seves hipòtesis prèvies i després per parelles provaran cadascuna de les seves idees. On una persona de la parella adoptarà el rol de desequilibrar a l'altra company/a i l'altre/a el rol passiu de ser desequilibrat. Després de l'experimentació l'alumnat es reunirà i aportarà les respostes que ha trobat on s'introduiran els conceptes de centre de gravetat i equilibri.

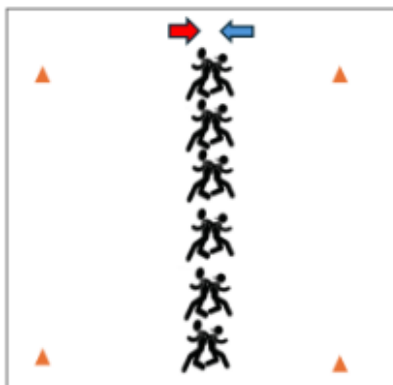
Act. 4 – Desequilibris amb cinturó

L'alumnat es posarà per parelles mixtes. Cada judoka estarà dins d'un cercle cara a cara. Tindran un cinturó a cada mà i quan la mestra doni el senyal (Hàgime) començarà el "combat". L'objectiu serà desequilibrar el/la company/a per fer-lo sortir del cercle. Els enfrontaments duraran 1 minut que la mestra marcarà amb el senyal (Mate). Llavors el combat haurà acabat i el/la guanyador/a decidirà un tipus de tècnica de caiguda treballada. Com a acomiadament les dues persones realitzaran la caiguda que aquest/a hagi decidit. Tot seguit el/la guanyadora rotarà cap a la dreta, realitzaran la salutació inicial i es prepararan per fer un nou combat.

Act. 5 – Arrossegaments

L'alumnat es col·locarà per parelles formant dues fileres (cadascun/a de la parella en una filera). Tot seguit, es marcarà la línia de meta a cada banda del camp. L'objectiu serà arrossegar el/la company/a fins a la línia de meta. Es realitzaran 3 combats de 40" per ronda, i a cada ronda es progressarà en el contacte, modificant la forma d'agafar-se mútuament, i les persones implicades en l'activitat. En acabar el combat se seguirà la mateixa dinàmica anterior, però ara serà la persona que ha perdut qui decidirà la tècnica de caiguda i qui rotarà cap a la dreta. Després es realitzarà la salutació de respecte i es prepararan per iniciar un altre combat.

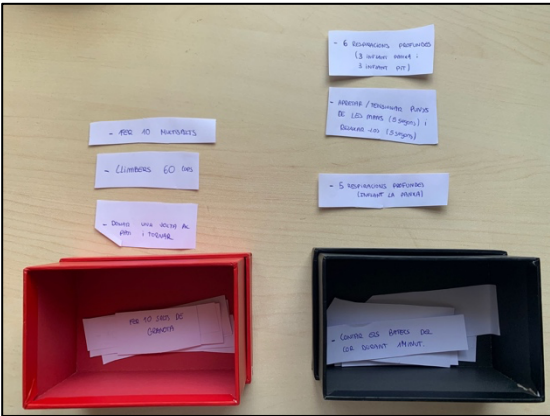
- **Ronda 1:** Esquena contra esquena per parelles (2c2) agafats del braç.
- **Ronda 2:** Cara contra esquena per parelles (2c2)
- **Ronda 3:** Arrossegament individual (1c1) esquena contra esquena
- **Ronda 4:** Arrossegament individual (1c1) cara a cara

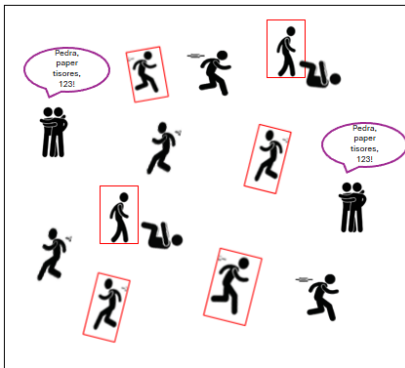
Act. 6 – Joc de l'stop modificat

Hi ha dos pilladors que porten pitrall que han d'aconseguir pillar a tota la classe o que tota la classe es quedi en posició Stop. La resta de la classe va corrent per l'espai fugint dels pilladors. Si una persona diu stop abans de ser pillat, s'haurà de tirar a terra (tenint en compte les tècniques de caigudes treballades). Per ser salvat, algun/a companya haurà de realitzar la tècnica de caiguda posterior o frontal per sobre les cames del/la company/a estirat/da a terra. Si l'alumne/a es pillat/da abans de dir stop, es posarà un pitrall i es transformarà en pillador/a.

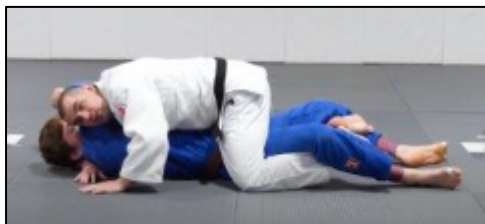
	
15	<u>Tornada a la calma</u> Act. 7 – Respiracions i relaxació L'objectiu d'aquesta activitat serà tornar a la calma a través de l'exercici guiat de respiracions profundes abdominals i pulmonars. Totes les persones s'estiraran a terra, tancaran els ulls i escoltaran les indicacions de la mestra. Amb aquesta dinàmica es pretén reflexionar amb l'alumnat sobre el canvi d'estat del propi cos, fent èmfasi al possible ús d'aquesta estratègia de relaxació en altres situacions estressants que l'alumne/a es pugui trobar, així com podria passar en una situació de derrota d'un combat, la realització d'un examen, una presentació oral en públic, etc. Així mateix, se'ls demanarà que de cara la següent sessió s'analitzin a si mateixos i apuntin en un paper les estratègies que solen utilitzar quan es troben en situacions estressants, ja que s'hi farà una activitat relacionada. Act. 8 - Reflexió codi judoka Seguidament, també es farà una petita reflexió i apunt sobre el codi judoka utilitzat (salutacions, rendició i respecte) ressaltant la importància de comunicar-se amb respecte i empatia en tot moment, per tal de progressar en l'aprenentatge. Act. 9- Avaluació: Per acabar la sessió l'alumnat s'autoavaluarà si el seu comportament ha estat respectuós o no, i també la satisfacció amb la sessió, mitjançant l'estratègia dels polzes, explicada en la sessió anterior, així com l'aportació de suggeriments de millora.

SESSIÓ 3: VOLTEJOS I IMMOBILITZACIONS		CURS: 6è
Objectiu		
OS3. Practicar les tècniques d'immobilització i volteig comprenent el principi de màxima eficàcia com un element inclusiu. OS3.1. Debate sobre la violència de gènere contra la dona en el món de l'esport, concretament al judo, i la seva evolució històrica.		
Sabers		
Habilitats motrius - Tècniques de volteig del judo - Tècniques d'immobilització del judo Esquema corporal -Equilibri, base de sustentació i centre de gravetat. -Control respiratori per a la relaxació	Habilitats socials - Rebuig d'accions discriminatòries (Banqueta del descans) - Ajuda mútua (cooperació) - Respecte Gestió emocional - Estratègies per a l'autocontrol (racó de la calma) Conceptes - Violència de gènere en els esports (en el judo). - Principis filosòfics del judo (principi de màxima eficàcia)	
Alumnes: 24	Material: Cons, pitralls, cinturons, fitxes d'aprenentatge, projector (vídeo), caixes amb propostes de relaxació i desfogament.	
Temps: 1:30h	Espai: Aula, Gimnàs	

T	Tipus d'Avaluació: Inicial / Desenvolup/ Estructuració /Aplicació
15	INTRODUCCIÓ:
	La sessió s'introduirà mitjançant el repàs dels conceptes treballats en les dues sessions anteriors: Definició violència Objectius del judo (Codi judoka i Principi de perfecció personal) A partir d'aquí es recollirà una de les preguntes que va aportar una alumna en la darrera sessió, sobre la diferència de força entre nois i noies i l'avantatge que això suposa en el judo Se'ls mostrarà un vídeo (Best Judoka Ever - Ryoko Tani #judo #judokas #judohighlights #judojapan) de la llegendària campiona Rioko Tani (<i>JJO 1992-2008 amb 2 Ors, 2 plata i 1 bronze</i>) com a referent que competia amb nois i noies amb l'objectiu de trencar estereotipis així com introduir el principi de la sessió (màxima eficàcia). Seguidament s'enllaçarà amb la violència de gènere que les noies pateixen en el món remarcant el judo com el primer esport on la dona va participar als jocs olímpics. Per acabar, s'explicarà el funcionament de l'estratègia d'autocontrol del comportament anomenada racó de la calma que s'aplicarà en aquesta sessió. Aquest serà un racó identificat a una banda de la pista de joc que contindrà dos recipients amb propostes (creades pels/les mateixos/es infants) per relaxar-se o expressar les emocions negatives sense danyar a ningú. En un recipient hi haurà estratègies de calma (ex: 5 respiracions profundes, cantar una cançó tranquil·la...) i en l'altre estratègies actives (ex: fer 10 multisalts, córrer 2 esprints...) L'alumnat podrà recórrer al racó cada vegada que detecti una emoció negativa que no pugui controlar i podrà escollir quin tipus d'estratègia (calmada o activa) creu que li va millor per autocontrolar les seves emocions. Un cop realitzada l'estratègia escollida l'alumne valorarà el seu estat per tornar a l'activitat o solucionar el conflicte que hagi tingut.
35	DESENVOLUPAMENT
10	Escalfament (joc inicial)
	Act 1. Pilla- pillla modificat L'alumnat es divideix en dos grups i es desplaça per l'espai seguint el tipus de desplaçament que indiqui la mestra. Un grup assumeix el rol de perseguïdors i l'altre, de perseguits. L'objectiu dels perseguïdors és atrapar un membre de l'altre equip. Un cop l'han atrapat, ambdós jugadors fan una partida de pedra-paper-tisores a un punt. El guanyador obté un punt i té l'oportunitat d'empènyer l'altre jugador —de manera antero-posterior o lateral— per tal de repassar la tècnica de caigudes treballada prèviament. Després de cinc minuts, es comptabilitzen els punts i es determina quin alumne del grup perseguïdor n'ha aconseguit més. Tot seguit, s'intercanvien els rols i es repeteix l'activitat durant cinc minuts més.

	
25	Desenvolupament
5'	Act 2. Experimentació immobilització L'alumnat s'agruparà en parelles i tindran el repte de descobrir diferents maneres eficaces d'immobilitzar al/la company amb l'esquena a terra. Es donarà molta importància als conceptes treballats del codi judoka (salutació i rendició). Act 3. Pràctica de les tècniques d'immobilització Es comentaran les propostes que l'alumnat ha descobert i es posaran en relleu els punts claus d'una bona immobilització: - Esquena terra - Bloqueig part superior amb el pit - Control del coll Tot seguit s'ensenyaran les tècniques següents i es practicaràn on l'alumnat desenvoluparà 3 rols que aniran rotant: - Rol actiu: l'alumnat realitza els passos de cada tècnica - Rol passiu: l'alumnat es deixa fer les tècniques per aprendre. - Rol tutor: l'alumnat corregeix al company a través d'una fitxa de pautes d'aprenentatge. Tècniques que s'ensenyaran - Tècnica HON-KESA-GATAME

- **Tècnica TATE SHIHO GATAME**

Act 4. Balancejos (progrèssió a la competició en parelles)

L'alumnat s'agruparà en parelles. S'agafaran mútuament (una mà al cinturó i l'altre al braç) i realitzaran un balanceig continu. Quan la mestra digui el senyal (Hagime) el/la judoka intentarà posar-se damunt del/la company/a i immobilitzar-lo utilitzant les tècniques treballades. Tot seguit, es canviaran de parella i es tornarà a començar.

- **Tècnica HON-KESA-GATAME**
- **Tècnica TATE SHIHO GATAME**

Act 5. Experimentació de voltejos (posició estirada i agrupada)

L'alumnat s'agruparà en parelles i tindran el repte de descobrir diferents maneres eficaces de voltejar al/la company en funció de quina posició adopti (estirat agrupat).

Act 6. Pràctica tècnica de voltejos

Es comentaran les propostes que l'alumnat ha descobert i es posaran en relleu els punts claus d'un volteig:

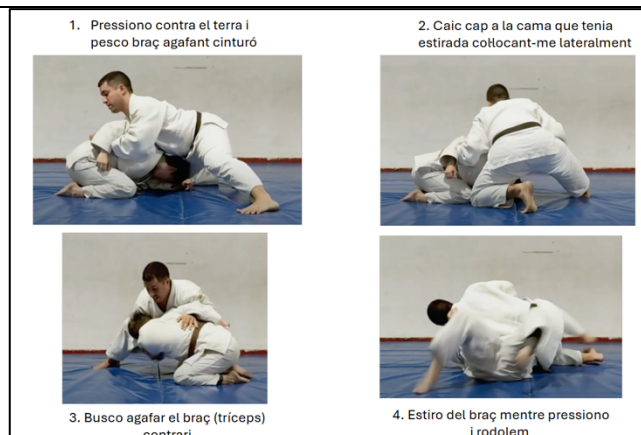
- Arribar a una posició favorable
- Prendre un/dos recolzaments assegurant l'agarre (cinturó)
- Adoptar una posició adient per utilitzar la força del cos i gravetat (rodolament)

Tot seguit s'ensenyaran les tècniques següents i es practican on l'alumnat realitzarà els 3 rols (actiu, passiu i tutor) comentats en l'activitat anterior).

- **Tècnica posició estirada**

- **Tècnica posició agrupada**

- **Tècnica posició sacrificada**

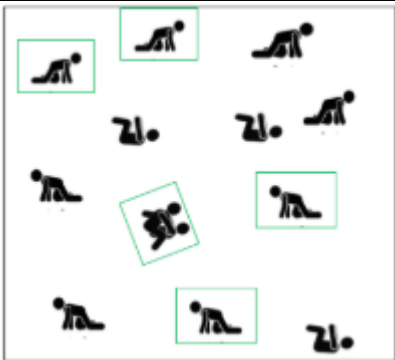
Variant: A poc a poc es progressa cap a la competició on l'alumnat amb rol passiu comença a mostrar una mica de resistència durant la realització de la tècnica.

Act 7. Mini combats

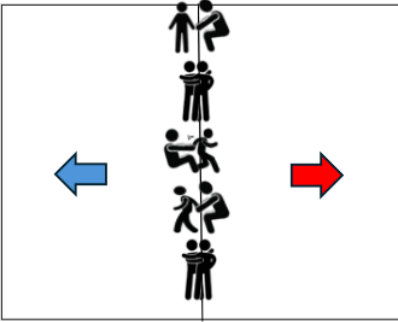
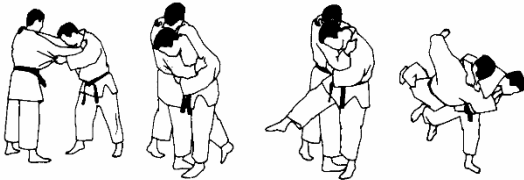
L'alumnat s'agrupa en parelles i es realitzen petits combats d'1 minut amb la intenció de voltejar i immobilitzar al/company amb les tècniques apreses. Un cop acabat el combat, un/a dels/les companyes rotarà cap a la dreta.

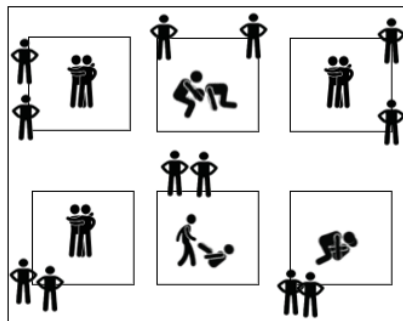
Act 8. Joc dels lèmurs i els escarbats

La classe es dividirà en 2 equips, un equip de lèmurs, els quals portaran pitrall, i l'altre d'escarbats. L'objectiu dels lèmurs serà immobilitzar tots/es els escarbats abans que s'acabi el temps. Els dos equips aniran en quadrupèdia pel tatami i quan un lèmur pilli a un escarbat, aquest posicionarà en una postura (agrupat o estirat). Ràpidament, el/la lèmur haurà de fer la tècnica per voltejar-lo i immobilitzar-lo. Durant aquesta, l'escarbat prendrà un rol passiu, però un cop immobilitzat, tindrà un rol actiu i gaudirà de 10 segons per intentar escapar-se de la immobilització. Si l'escarbat es pot escapar, se salvarà i podrà continuar escapant dels perseguidors. En el cas que l'escarbat no pugui escapar-se, quedarà voltejat al camp de joc i esperarà al fet que s'acabi el joc. Tot seguit es tornarà a jugar però canviant els rols.

	
15	TORNADA A LA CALMA
	Act 7. Activitat de relaxació i reflexió sobre el racó de la calma Per tornar a la calma triarem una de les estratègies proposades pels/les infants pel racó de la calma, per a relaxar-se. I després d'aquesta l'enllaçarem amb la reflexió sobre l'ús que n'han fet durant la sessió, així com les sensacions i emocions que han viscut en aquesta relacionant-les amb els dos principis treballats fins al moment (perfecció personal (codi judoka) i la màxima eficàcia). Act 8. Avaluació: Per acabar la sessió l'alumnat s'autoavaluarà si el seu comportament ha estat respectuós o no, i també la satisfacció amb la sessió, mitjançant l'estratègia dels polzes, explicada en la sessió anterior, així com l'aportació de suggeriments de millora.

SESSIÓ 4: PROJECCIONS I COMBATS		CURS: 6è
Objectiu		
OS4: Aplicar el principi d'ajuda mútua durant l'aprenentatge de les projeccions essent capaç d'autoregular la conducta en les situacions de combat.		
Sabers		
Habilitats motrius - Tècniques de projecció (Osoto-gari i O-goshi) - Tècniques de volteig o immobilització. Esquema corporal - Control respiratori per a la relaxació - Equilibri, base de sustentació i centre de gravetat.		Habilitats socials - Rebuig d'accions discriminatòries (Banqueta del descans) - Ajuda mútua (cooperació) Gestió emocional: - Autoregulació emocional Conceptes - Violència de gènere en els esports (en el judo). - Principis filosòfics del judo (principi del benefici mutu).
Alumnes: 24		Material: Cons, pitralls, cinturons, fitxes d'aprenentatge
Temps: 1:30h		Espai: Aula, Gimnàs
T	Tipus d'Avaluació: Inicial / Desenvolup/ Estructuració / Aplicació	
15	INTRODUCCIÓ:	
	Per començar la sessió, s'introduirà el principi anomenat benefici mutu que s'experimentarà durant la sessió. Aquest principi ajudarà a orientar els mini combats des de la perspectiva d'ajudar-se a aprendre mútuament, deixant més de banda la competició. Així mateix, es recordarà l'ús del racó de la calma com a eina d'autocontrol en vers les emocions negatives que puguin sorgir, i el codi judoka de respecte i rendició treballat en les sessions anteriors. Com que en aquesta sessió es treballarà d'una manera més específica a l'esport, s'introduiran les normes de puntuació pròpies del judo.	
35	DESENVOLUPAMENT	

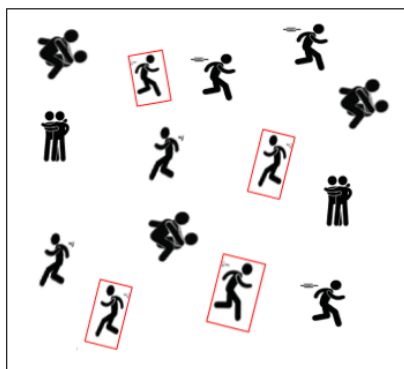
10	Escalfament (joc inicial) Act 1. Dins i fora del cercle En aquesta activitat es dividirà el grup classe en dos equips els quals es situaran a una banda i l'altra de la línia divisòria de mig camp. L'objectiu dels/les participants serà aconseguir fer traspassar el màxim de jugadors/es de l'equip contrari. Una vegada un/a jugador/a travessa la línia divisòria del camp, es converteix en integrant de l'equip contrari, i col·labora amb el nou equip en el seu objectiu d'aconseguir més jugadors/es.
25	Desenvolupament Act 2. Pràctica de projeccions descobriment L'alumnat s'agrupa per tríos i reflexiona sobre quines estratègies poden ser eficaces per abatre al seu oponent. L'alumnat acull un paper passiu per tal d'experimentar i explorar amb seguretat les solucions. En acabar, es reunirà a la classe per compartir les respostes i trobar els punts comuns de totes les solucions trobades: <i>La importància de controlar la direcció del pes de l'oponent cap als recolzaments que pretenem retirar.</i> O-SOTO-GARI Act 3. Ensenyament tècnic del O-soto Gari i "barridos" Tenint en compte aquestes indicacions s'ensenyarà la tècnica més senzilla per iniciats, anomenada O-soto Gari així com diferents tipus de "barridos". L'alumnat ho practicarà per parelles i a mesura que vagi consolidant la tècnica progressivament començarà a prendre un paper més actiu, oposant certa resistència. Act 4. Mini combats de peu i terra per equips S'organitzarà al grup classe en 6 grups de 4 alumnes, i es delimitaran 6 rectangles que seran els espais de joc. Cada grup estarà en un d'aquests rectangles i l'alumnat prendrà diferents rols. Dos alumnes faran el combat d'1 minut mentre que els/les altres dos/ues seran observadors/es (un/a farà la funció d'àrbitre mentre l'altre/a observarà el combat per donar feedback sobre la realització de les tècniques en finalitzar). Tot seguit, canviaran els rols i s'aniran realitzant combats fins que els/les quatre participants hagin competit. Després, una de les parelles de cada grup de 4 canviaran d'espai de joc per jugar contra altres alumnes.

Act 5. Joc de l'aranya amb mini combats passius

Amb l'objectiu de repassar totes les tècniques (voltejos, immobilitzacions i projeccions) treballades, es jugarà a l'aranya modificant algunes normes.

Les aranyes podran anar lliurement, per l'espai i hauran de pillar a la resta de companys/es (mosquits). Una vegada atrapin a un/a mosquit, jugaran a pedra, paper o tisores. Qui guanyi, prendrà el paper actiu mentre qui perdi haurà de desenvolupar el passiu. El/la guanyador/a escollirà una tècnica de les treballades (judo terra o projeccions) i una vegada realitzada, l'alumne/a que ha realitzat el paper passiu es transformarà en jugador/a de l'equip del/la jugador/a que li ha realitzat la tècnica. En acabar el temps, guanyarà l'equip que tingui més integrants al seu l'equip.

15

TORNADA A LA CALMA

En el tancament de la sessió i situació d'aprenentatge es demanarà a l'alumnat que exposi els aprenentatges que creuen que han assolit durant aquestes sessions. Així mateix, també es demanarà que valorin mitjançant l'estratègia dels polzes, la seva satisfacció amb la sessió i el seu comportament.

Com a part final de la intervenció es demanarà a l'alumnat que ompli de nou els qüestionaris que van realitzar a l'inici de la intervenció per poder analitzar l'impacte que ha tingut aquesta en el seu aprenentatge sobre el judo i les violències.

ANNEX 2: Qüestionaris

AVALUACIÓ INICIAL

Respon les següents preguntes amb màxima sinceritat:

1. Què entens per violència? (definició)

2. Creus que existeixen diferents tipus de violència?

☐ Sí ☐ No ☐ No ho sé

3. En el cas que responguis que sí, pots anomenar algun/s tipus?

4. Consideres que les discriminacions o desigualtats són formes de violència?

☐ Sí ☐ No ☐ No ho sé

5. Podries anomenar algun/s tipus de discriminació/ns?

6. Opina si estàs d'acord o en desacord amb cada una de les frases següents.

	D'acord	Desacord
No hauria d'haver personatges gais a les pel·lícules infantils.		
Un nen que li agrada ballar sembla gai.		
Tots som diferents.		
El futbol femení no és futbol de veritat.		
Les noies esportistes semblen marimachos.		
Les persones de color habitualment són menys intel·ligents.		
Avui dia la igualtat entre homes i dones és real.		
No importa d'on vens, sinó el que fas.		
Els nois a les lluites i al futbol, i les noies a la dansa i el voleibol.		

7. Consideres que el judo, que és un esport de lluita, és un esport violent?

☐ Sí ☐ No ☐ No ho sé

8. Per què ho penses? (Justifica-ho)

9. Els esports de lluita com el judo, per les seves característiques, és més adequat pels nois.

☐ Sí ☐ No

10. Objectiu/s del judo:

11. En quin grau creus que és important implicar-se en el rebuig de qualsevol tipus de violència.

☐ poc ☐ una mica ☐ bastant ☐ molt

12. Quin és el teu gènere?

☐ Femení ☐ Masculí ☐ No binari

MOLTES GRÀCIES PER RESPONDRE!

ANNEX 3: Qüestions ètiques

Petició d'acollida en centres. TFG de Primària 2024-2025

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Deganat

Facultat d'Educació

Pg. Val d'Hebron, 171

Edifici Magina I, planta 3

08035 Barcelona

tel. +34 93 4035122

deganat.educacio@ub.edu

www.ub.edu/educacio

Benvolgut/da

En la fase final dels ensenyaments de Grau en Mestre d'Educació Infantil i Mestre d'Educació Primària, els estudiants han de realitzar un Treball de Fi de Grau.

Una de les modalitats d'aquest treball requereix que els estudiants portin a terme l'estudi d'un fet educatiu en un context formal o no formal. Aquesta tasca implica la possibilitat d'accedir a un centre o institució per poder fer una observació externa i, si és el cas, implementar una proposta educativa prèviament pactada.

Per tot això, demanen el seu consentiment per tal que un dels nostres estudiants pugui realitzar un estudi de les característiques esmentades en el centre que vostè dirigeix. En cap cas aquest estudi compromet el personal del centre i/o institució a assessorar l'estudiant ni a realitzar cap avaluació de la seva tasca. Les dades de les observacions i anàlisis seran tractades de forma confidencial, i es protegirà l'anonimat de les persones implicades.

Li fem arribar una petició formal d'acollida, amb les dades de l'estudiant i signat per la cap d'estudis, Dra. Berta Palou Julián, i li preguem que, a fi de deixar constància del seu consentiment, signi també aquest document, que l'estudiant farà arribar al seu tutor o a la tutora de la universitat.

Rebi una cordial salutació i el meu agraïment per la seva col·laboració.

SUSANA ARANEGA ESPAÑOL - DNI 37277236D

Firmado digitalmente por SUSANA ARANEGA ESPAÑOL - DNI 37277236D

Fecha: 2025.01.20 16:02:28 +01'00'

Susanna Aránega
Vicedegana d'Afers Acadèmics

B:KC

Barcelona Knowledge Campus

HUB

Health University of Barcelona

30

UNIVERSITAT DE BARCELONA

ENCARNACIÓN CARRASCO PEREA

Cap d'estudis del Grau en Mestre d'Educació Primària

SOL·LICITA a.....

el vistiplau perquè l'estudiant.....

matriculat/da a l'assignatura Treball de Fi de Grau en Mestre d'Educació Primària pugui assistir com a observador/a en el centre que dirigeix durant el període.....

Signatura: Dra. ENCARNACIÓN CARRASCO PEREA

.....

ACCEPTACIÓ

ENCARNACIÓN CARRASCO PEREA - DNI 38441425F

Firmado digitalmente por ENCARNACION CARRASCO PEREA - DNI 38441425F

Fecha: 2025.01.20 15:28:43 +01'00'

Signatura:

Barcelona, de de 2025

31

CONSENTIMENT INFORMAT PER A PARTICIPAR EN UN ESTUDI DE TREBALL DE FI DE GRAU (TFG) DIRIGIT A UNA ESCOLA

Títol de l'estudi: *La violència a través d'una proposta coeducativa de judo.*

Investigador principal: Mercè Vega Llorens

Institució: Universitat de Barcelona

Contacte: mvegallo7@alumnes.ub.edu /682320712

Estimats directius i personal de l'escola,

Us convidem a participar en un estudi de recerca en el marc d'un Treball de Fi de Grau (TFG). Abans de prendre una decisió, és important que compreu en què consisteix l'estudi, els seus objectius i quines implicacions té per a l'escola. Si us plau, llegiu atentament la informació següent i no dubteu a preguntar qualsevol dubte abans de decidir.

1. En què consisteix aquest estudi?

Aquest estudi té com a objectiu recollir el canvi de percepció de l'alumnat pel que fa a la violència a través de l'aplicació d'una situació d'aprenentatge centrada en el judo des d'una perspectiva coeducativa. Per a això, es recolliran dades anònimes de l'alumnat mitjançant un qüestionari inicial de coneixements previs, un qüestionari final sobre els aprenentatges consolidats i observacions de la pràctica diària.

2. Per què s'ha seleccionat aquesta escola?

Aquesta escola ha estat seleccionada perquè coincideix amb el centre de pràctiques de la investigadora, fet que facilita el seu accés i intervenció. La participació és totalment voluntària.

3. Què implica la participació de l'escola?

Si accepteu participar en l'estudi, l'escola haurà de facilitar quatre sessions d'Educació Física.

4. Quins riscos existeixen?

Aquest estudi no implica riscos més enllà dels presents habitualment en les classes d'Educació Física. Per desenvolupar la situació d'aprenentatge sobre el judo es

seguirà un mètode progressiu basat en l'aprenentatge cooperatiu, en què la seguretat de l'alumnat serà un element clau.

5. Quins són els beneficis de participar?

La participació de l'escola contribuirà a demostrar l'impacte que pot provocar l'aplicació d'una situació d'aprenentatge coeducativa basada en un esport de lluita com el judo en la percepció de violència de l'alumnat. Això permetrà destacar la importància de plantejar situacions d'aprenentatge d'esports variats, amb perspectiva de gènere i com a eina per abordar els conflictes i la violència. Tot i això, no hi ha cap recompensa econòmica per participar.

6. Com es protegirà la confidencialitat de les dades?

Tota la informació recopilada serà tractada de manera confidencial i utilitzada exclusivament amb finalitats de recerca. Les dades seran anonimitzades i emmagatzemades de manera segura.

7. Dret a retirar la participació

La participació en aquest estudi és totalment voluntària. En qualsevol moment, l'escola pot retirar el seu consentiment sense conseqüències negatives.

Si teniu alguna pregunta o inquietud, podeu contactar amb la investigadora responsable al següent correu electrònic: mvegallorens@gmail.com

Consentiment

Declaro que he llegit i comprès la informació anterior. He tingut l'oportunitat de fer preguntes i se m'ha respost satisfactòriament. Dono el meu consentiment perquè aquesta escola participi en aquest estudi.

Nom del representant de l'escola: _____

Càrrec: _____

Signatura: _____

Data: ____ / ____ / ____

Signatura de la investigadora: _____

Data: ____ / ____ / ____

**Autorització de Cessió de Drets d'Imatge d'Alumnes per a Finalitats
Acadèmiques**

Centre educatiu:

Adreça:

Representant legal del centre:

Correu electrònic de contacte:

Declaració d'autorització

Jo, _____, en qualitat de director del centre _____, AUTORIZO a Mercè Vega Llorens amb DNI 45181004B, estudiant del Grau d'Educació Primària en la universitat de Barcelona, a captar, utilitzar i incloure imatges dels alumnes del nostre centre amb finalitats exclusivament acadèmiques i no comercials, en la presentació del seu Treball de Fi de Grau (TFG).

Condicions de l'autorització:

1. Ús exclusiu dins de la presentació del TFG, sense difusió pública addicional sense permís.
2. Anonimat garantit, sense identificar els alumnes amb noms o dades personals.
3. Ús no lucratiu.
4. Compliment de la normativa de protecció de dades (LOPD i RGPD).

Aquesta cessió és gratuïta i vàlida fins al lliurament del TFG.

Lloc i data: Castelldefels,

Signatura del representant legal:
